

flacăra

anul XXXII
48 (1485)
VINERI
2 DECEMBRIE
1983

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

Vine valul, trece valul,
Intră-n Horă și Ardealul,
Și din sine însuși cîntă
Hora noastră cea mai sfîntă

*Hai să dăm mîină cu mîină
Cei cu inima română,
Să-nvîrtim hora frăției
Pe pămîntul României*

La ora mării împliniri pe care o reprezintă în fiecare an 1 Decembrie, minunata sărbătoare națională a tuturor românilor, a tuturor oamenilor muncii indiferent de naționalitate, simțim o dată mai mult ce importantă e, ce hotărîtoare e pentru ziua de azi și pentru ziua de mâine a fiecăruia dintre noi și a patriei socialiste, unitatea națională, atît de îndelung rîvnită în cursul vremilor și atît de dragă marelui ei arhitect innoitor, Președintele Nicolae Ceaușescu.

Cît de legitim se prezintă în fața judecării istoriei toți căzușii acestui ideal, provinciile românești ce suferiră mai lungi sau mai scurte asupra străine pentru ca, în zile diferite ale calendarului lor, să cotizeze cu viață și cu jertfe pentru România Mare de la 1 Decembrie 1918.

Toată Muntenia, toată Moldova, toată Transilvania, fiecare cu ținuturile ei felurit numite, din orizontul de legendă și adevăr al lui Burebista și pînă în țara Basarabilor și Mușatinilor, din Dobrogea întîiului poet român care e Ovidiu și pînă-n Bucovina cea dulce a celui mai mare poet al Românilor, Mihai Eminescu, din Banatul ca un tipar sublim al armoniei naționalităților și pînă-n Maramureș, leagăn suprem al conservării și perpetuării tradițiilor geniului nostru popular, din Moldova tuturor cetățitorilor de statornicie ale lui Ștefan cel Mare, pînă la Oltenia primelor visuri de unire ale lui Mihai Viteazul, de la Islaz — la Putna și la Blaj, din oricare cătun aruncat de soartă pe oricare deal binecuvîntat al acestei țări și pînă-n București, orașul amiral al destinului nostru de azi, sediu al cirmei politice de unde răsare soarele în fiecare zi pentru toți fiii patriei, astfel ni se înfățișează acum și în veac iubirea noastră supremă, Patria dintotdeauna, România Mare.

Mare prin voința și jertfa celor ce au fost,

Mare și azi prin capacitatea ei de a depăși zbuciumul de fiecare zi și de a-și proiecta de sine stătător fericirea de mâine,

Mare — ieri, Mare — azi, Mare — mâine !

Mare de-a pururea !

La Alba Iulia, ctitorul României de azi, tovarășul Nicolae Ceaușescu, între veteranii istoricului act de la 1 decembrie 1918

...Și toată România era alături de ei !

In numele
vieții

România — o țară pentru pacea lumii

● O nouă și strălucită inițiativă pentru liniștea tulburată a planetei ●

In conștiința națiunii române sînt vii inflăcăratele chemări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu din cuvîntarea rostită la sesiunea Marii Adunări Naționale, inițiativele și neobositele sale demersuri pentru a se pune capăt înarmărilor racheto-nucleare, pentru trecerea la denuclearizarea continentului nostru, pentru salvarea Europei și a întregii lumi de la dezastrul nuclear, pentru pace în întreaga lume. Și, în acest context, oamenii muncii din țara noastră au luat cunoștință cu viu interes de Declarația Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România. Acest document de excepțională valoare teoretică și practică reflectă încă o dată preocuparea stăruitoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, permanentul său spirit de inițiativă, atenția deosebită pe care o acordă problemei de importanță vitală pentru întreaga omenire: oprirea amplasării noilor rachete în Europa, retragerea și distrugerea celor existente, reluarea tratativilor de la Geneva, înfăptuirea de măsuri hotărîte pentru eliberarea continentului european, a întregului glob de spectrul distrugerii nucleare. Prin conținutul său, Declarația reprezintă un document în care clarviziunea și obiectivitatea analizei se îmbină cu spiritul de inițiativă și capacitatea de a formula propuneri constructive și realiste, cu forța mobilizatoare a apelurilor la acțiune practică și imediată. Toate acestea reflectă din plin atribuțiile gîndirii cutezătoare și ale activității neobosite desfășurate cu abnegație de conducătorul partidului și statului nostru, căruia îi revine rolul determinant în elaborarea și înfăptuirea întregii politici interne și externe a României socialiste.

Este binecunoscut că vocația de pace și înțelegere a constituit întotdeauna o trăsătură fundamentală, definitorie a poporului român, care s-a manifestat de-a lungul vremurilor ca un statornic inițiator și făcător de pace. Niciodată însă această vocație nu s-a evidențiat cu atîta energie, hotărîre și responsabilitate ca în acest moment cînd cursa înarmărilor, în condițiile existenței armelor nucleare, amenință însăși existența vieții pe planeta noastră. Într-o unitate desăvîrșită de gîndire și acțiune, strîns unită în jurul partidului, al secretarului său general, națiunea noastră socialistă își ridică glasul cu putere și acționează cu toate forțele și capacitățile sale pentru pace și dezarmare. Tocmai acestei voințe și acestui suprem angajament le dă glas Declarația Comitetului Politic Executiv al C.C. al Partidului, Consiliului de Stat și guvernului român.

Avînd în vedere că Europa era și pînă acum continentul cel mai înarmat, aici fiind concentrate aproape toate mijloacele de distrugere în masă, inclusiv cele nucleare, capabile să distrugă de mai multe ori continentul nostru și întregul glob, ar fi fost normal ca toate țările interesate, marile puteri să ia măsuri în direcția reducerii acestor arsenale ale morții, pentru diminuarea pericolului pe care ele îl reprezintă. În loc de aceasta însă, ignorîndu-se voința opiniei publice, a popoarelor, începînd de săptămîna trecută s-a pornit la instalarea noilor rachete americane cu rază medie de acțiune în Marea Britanie și în Republica Federală Germania. Alte țări membre ale N.A.T.O. au declarat că vor trece la amplasarea rachetelor americane în terrenele stabilite. Ce înseamnă aceasta? Potrivit datelor publicate, în luna de-

● Adresăm un apel conducătorilor Uniunii Sovietice și S.U.A., organelor de conducere din cele două state, de a pune mai presus de orice interesele omenirii, salvarea vieții popoarelor și de a acționa pentru a se ajunge la un acord care să împiedice instalarea de noi rachete, concomitent cu reducerea și distrugerea celor existente.

● Ne adresăm țărilor pe teritoriul cărora urmează să se amplaseze rachetele nucleare ca, pornind de la interesele propriilor popoare, ale întregii omeniri, să nu accepte amplasarea pe teritoriile lor a noilor rachete, să se sisteze orice lucrări de pregătire a instalării acestora.

● Ne adresăm tuturor popoarelor europene de a face totul pentru oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, retragerea și distrugerea celor existente.

● Ne adresăm tuturor statelor europene de a intensifica eforturile și de a se face totul pentru a se ajunge la înțelegeri generale care să ducă la eliberarea continentului de orice fel de arme nucleare.

● Oprirea cursei nucleare pe continentul european, convenirea prin negocieri și adoptarea de măsuri care să asigure neamplasarea de noi rachete nucleare cu rază medie, retragerea și distrugerea celor existente, eliminarea armelor nucleare de orice fel de pe pămîntul Europei, aceasta servește cauzei păcii și securității popoarelor europene și ale întregii lumi, politicii de pace, destindere și colaborare.

(Din Declarația Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România)

cembrie ar urma să devină operaționale 16 rachete Cruise din cele 96 cite vor fi instalate la baza Greenham Common din Marea Britanie și 9 rachete Pershing-2 din cele 36 proiectate la baza Mutlangen din R.F. Germania. Un număr de 16 rachete Cruise din cele 112 proiectate vor fi operaționale la baza Comisio din Italia pînă în martie 1984, iar 36 de rachete Pershing-2, ce urmează să fie instalate la Neu Ulm (R.F.G.), precum și 36 de rachete de același tip proiectate să fie amplasate la Heilbronn (tot în R.F.G.), vor fi operaționale la jumătatea lui 1984 sau după acest moment. În continuare, 48 de rachete Cruise urmează să fie instalate la Florennes, în Belgia, probabil în 1985, iar un număr egal de rachete de același tip urmează să fie amplasate la Woendrecht, în Olanda, aproximativ la mijlocul anului 1986. Tot în 1986 este programată instalarea a 96 de rachete Cruise la Bitburg (R.F.G.), iar în 1988 la Molesworth (Marea Britanie) urmează să se instaleze 64 rachete Cruise.

În condițiile care s-au creat ca urmare a începerii amplasării rachetelor americane cu rază medie de acțiune în Europa, Uniunea Sovietică a luat hotărîrea de a se retrage de la tratativele sovieto-americane de la Geneva, începînd la 30 noiembrie 1981, privind rachetele cu rază medie de acțiune de pe continentul nostru. Totodată, U.R.S.S. a anulat moratoriul privind desfășurarea mijloacelor nucleare cu rază medie de acțiune în partea europeană a U.R.S.S. și

a anunțat că va accelera lucrările pregătitoare pentru amplasarea pe teritoriul R.D. Germane și al R.S. Cehoslovace a unor rachete tactice și operative cu rază sporită de acțiune și va desfășura mijloace sovietice corespunzătoare în anumite regiuni ale oceanelor și mărilor.

După cum se subliniază în Declarația înaltelor foruri de partid și de stat ale României socialiste, toate aceste măsuri întreprinse în ultimele zile împing Europa, întreaga lume, în pragul prăpăstiei, spre abuzul nuclear. Iată de ce este imperios necesar ca toți factorii politici să facă totul pentru a împiedica cursul spre catastrofă. Legat de aceasta, Declarația exprimă convingerea fermă a României că acum se mai poate acționa pentru a se opri acest curs, că mai există posibilități și că trebuie făcut totul pentru materializarea acestora. În acest sens, se impune în primul rînd să se oprească orice lucrări de amplasare a rachetelor americane în Europa, rachetele nucleare deja aduse în R.F.G. și Marea Britanie să fie depozitate și menținute în stocuri și să fie oprită aducerea de noi rachete americane pe teritoriul altor state europene. În același timp, se impune ca U.R.S.S. să revină asupra măsurilor anunțate, să înceteze orice lucrări de pregătire a amplasării de rachete cu rază medie de acțiune, inclusiv pe teritoriul R.D. Germane și al R.S. Cehoslovace. Este necesar, totodată, ca U.R.S.S. și S.U.A. să reia tratativele de la Geneva în scopul de a se ajunge la un acord general care să ducă la opri-

rea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, la retragerea și distrugerea celor existente.

În afară de măsurile menite să ducă la oprirea imediată a escaladării nucleare în Europa, în Declarație sînt preconizate acțiuni de amplă deschidere, avînd drept țel să conducă la o soluționare profundă a problemei lichidării armamentelor nucleare. Este astfel propus un complex de măsuri pentru o amplă dezvoltare a dialogului internațional, pentru găsirea unor soluții viabile care să ducă în primul rînd la oprirea amplasării oricăror rachete de acum încolo, la retragerea și distrugerea celor existente. Astfel, se propune organizarea încă în cursul acestui an a unei întîlniri a miniștrilor de externe ai Uniunii Sovietice și ai Statelor Unite, pregătirea și organizarea în prima parte a anului viitor a unei întîlniri la nivel înalt între președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și președintele S.U.A. Pornind de la realitatea că problema rachetelor în Europa privește nu numai cele două puteri nucleare, ci privește în mod nemijlocit, vital, celelalte state din alianțele existente, toate țările europene, apare cu totul fundamentată cerința organizării încă în acest an a unei întîlniri consultative a miniștrilor afacerilor externe ai țărilor membre ale N.A.T.O. și ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Pe aceeași linie se înscrie propunerea ca paralel cu negocierile sovieto-americane de la Geneva să aibă loc o conferință consultativă a țărilor membre ale N.A.T.O. și a statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care să discute propunerile Uniunii Sovietice și Statelor Unite și să-și aducă contribuția la realizarea unui acord în cadrul tratativilor privind rachetele nucleare cu rază medie de acțiune în Europa. Totodată, în Declarație se propune să se reactiveze negocierile de la Viena privind reducerea forțelor armate și armamentelor în Europa centrală, astfel încît să se poată ajunge în cursul anului viitor la o soluție reciproc acceptabilă.

Prin caracterul lor temeinic, rațional, constructiv și realist, propunerile cuprinse în Declarația Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România alcătuiesc un program clar de acțiune, a cărui aplicare ar diminua imediat agravarea situației create. Aceste măsuri răspund nemijlocit aspirațiilor celor mai stringente, intereselor majore ale popoarelor continentului, oferind o perspectivă limpede spre realizarea unui acord general care să ducă la înlăturarea efectivă a primejdiei nucleare. Propunerile românești cuprinse în Declarație demonstrează încă o dată vitalitatea și bogăția, dinamismul și spiritul constructiv ale politicii de pace promovate de partidul și statul nostru. Înaltele virtuți ale acestei politici, unanim recunoscute în lumea contemporană, sînt emanația aspirațiilor fundamentale a poporului român de a trăi și a-și clădi viitorul liber și suveran, într-o lume a păcii și colaborării, eliberată de spectrul războiului nuclear. Această nouă și importantă inițiativă de pace a României socialiste este rodul gîndirii creatoare și profund umaniste a tovarășului Nicolae Ceaușescu, eminentă personalitate a lumii contemporane, militant proeminent pentru pace, dezarmare, independență și progres, omul care intruchipează năzuințele cele mai fierbinți ale întregii națiuni române, a-celea de a-și construi viitorul luminos într-o lume mai bună și mai dreaptă, fără arme și fără războaie.

Toți cetățenii României socialiste, într-o desăvîrșită unitate de gîndire și acțiune, își exprimă deplina aprobare față de inițiativele și propunerile președintelui Nicolae Ceaușescu privind înlăturarea pericolului nuclear, față de Declarația înaltelor foruri de partid și de stat ale țării, propuneri a căror înfăptuire ar deschide căi noi revenirii la un climat de înțelegere, concurență și pace, de soluționare exclusiv pe cale politică, prin tratative, a problemelor controversate ale lumii de astăzi. Prin poziția fermă exprimată la adunările, simpoziioanele și marșurile pentru pace, oamenii muncii din întreaga țară, tineri și vîrstnici, cer, în acest moment de mare încercare pentru omenire, să se facă totul pentru a se depăși situația de încordare existentă, pentru a se ajunge la îndepărtarea pericolului de escaladare a cursei înarmărilor nucleare în Europa și în întreaga lume. Adeziunea deplină față de ideile și propunerile cuprinse în Declarația Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România, vibrîntul apel la rațiune adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu în numele întregului nostru popor, tuturor aceluia care pot contribui la eliberarea continentului de armele nucleare, de spectrul distrugerii atomice, demonstrează cu vigoare voința de pace a poporului român, demonstrează că România este o țară pentru pacea lumii.

Știința în avanposturile progresului

Bătălia
pentru
resurse

O nouă confirmare a unui înalt prestigiu • Problema problemelor: energia •

Ședința comună a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România

Zilele acestea, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a avut loc ședința comună a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România.

Examinând cu realism situația dificilă creată în aprovizionarea cu energie, Ședința comună a aprobat un program de măsuri pentru asigurarea producției de energie electrică și reducerea consumului de combustibil și energie.

Așa cum reiese din comunicatul Ședinței comune, România dispune de energia necesară pentru asigurarea consumurilor normale, aceasta fiind — în pofida condițiilor meteorologice nefavorabile, cu repercusiuni asupra potențialului nostru hidroenergetic — chiar mai mare decât în anul 1982. Cu toate acestea, depășirea cu circa 7 la sută a consumului de energie raportat la aceeași perioadă a anului trecut la care s-au adăugat minusurile de energie electrică din hidrocentrale, datorate nivelului scăzut al apelor, au afectat balanța energetică a țării.

În cadrul ședinței s-a subliniat că, deși au fost luate măsuri pentru creșterea producției de energie electrică realizată de centralele pe cărbuni și hidrocarburi, datorită neaplicării cu fermitate și consecvență a programelor de reducere a consumului de energie de către unele ministere și consilii populare s-a ajuns la o depășire a normelor în consumul general, în consumul industrial, în consumul public și în consumul populației. Această situație impune cu necesitate aplicarea unor măsuri urgente care să asigure funcționarea în condiții normale și fără nici o pierdere, la randament maxim, a tuturor centralelor pe cărbune și alte forme de carburanți, care să determine o creștere neîntreruptă a energiei electrice produse. Toate aceste măsuri, la a căror îndeplinire trebuie să-și aducă o importantă contribuție Ministerul Energiei Electrice, Minelor și Petrolului, vor trebui să asigure funcționarea în bune condiții a întregii activități industriale, neputând fi acceptată în nici un fel ideea întreruperii activității nici unei întreprinderi sau unități de producție.

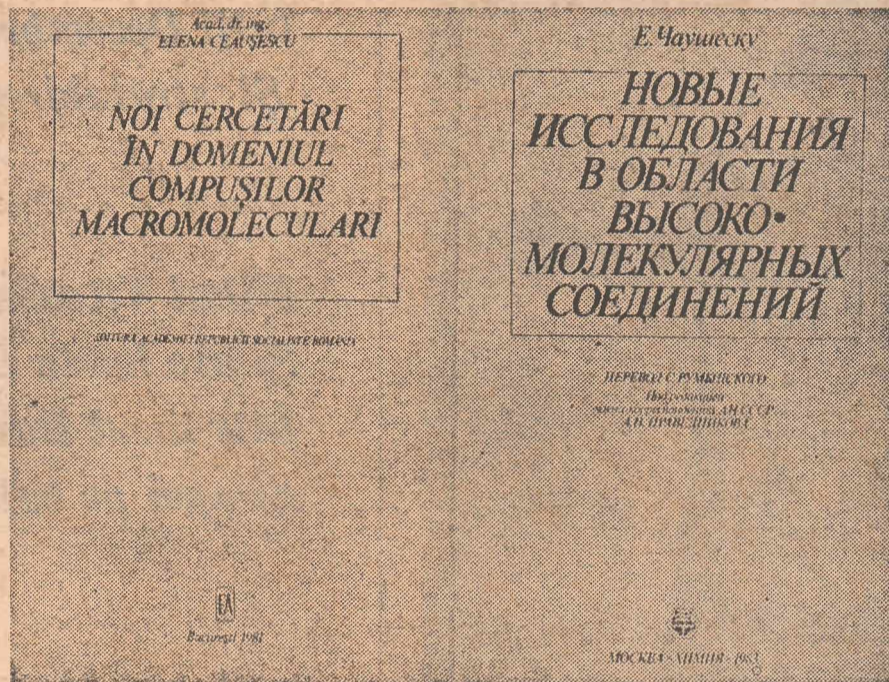
În cadrul Ședinței comune s-a cerut tuturor ministerelor, centralelor industriale, consiliilor populare, unităților economice adoptarea unor măsuri imediate pentru încadrarea strictă în normele de consum aprobate, pentru respectarea ordinii și disciplinei, pentru intensificarea eforturilor de reducere a consumurilor de energie și combustibili. Pentru fiecare unitate s-a prevăzut o reducere cu 50 la sută a consumului netehnologic și, de asemenea, o reducere similară a consumului public, a iluminatului public și al altor activități generale, a consumului la populație.

Așa cum reiese din comunicatul Ședinței comune, este imperios necesar ca fiecare cetățean, la locul de muncă și în locuințele proprii, să contribuie la realizarea acestor economii, înțelegând că depășirea acestui impas nu poate fi decât rezultatul unui efort colectiv. În această direcție, Comitetul Politic Executiv, Consiliul de Stat și guvernul au cerut organelor și organizațiilor de partid, tuturor factorilor de răspundere să desfășoare o largă activitate politică și educativă, de explicare a acestor măsuri de importanță vitală pentru bunul mers al economiei, al celorlalte sectoare de activitate, pentru binele general. A înțelege necesitatea acestor măsuri de o covârșitoare importanță înseamnă a acționa nemijlocit pentru punerea lor în practică.

Ședința comună a adresat tuturor cetățenilor țării chemarea de a acționa neîntrerupt în scopul reducerii consumului de energie electrică și termică, de gaze naturale, cu spirit de răspundere și conștiință civică, gospodărind în mod rațional aceste avuții de preț, de conservarea cărora depinde dezvoltarea întregii economii naționale. Eliminarea oricărei risipe, a neglijențelor, a oricăror forme prin care se pierd, fără a fi recuperate, resurse energetice sînt obiective ce trebuie atinse neîntrerupt. Efortul fiecăruia și al tuturor îndreptat în direcția punerii în practică a acestor măsuri este o investiție ce se va regăsi în bugetul energetic al țării, a cărei sporire înseamnă garanția dezvoltării și bunăstării generale.

Primită cu deosebit interes și cu elogii

La Moscova a apărut lucrarea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu „Noi cercetări în domeniul compușilor macromoleculari“

A apărut la Moscova, zilele trecute, lucrarea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu „Noi cercetări în domeniul compușilor macromoleculari“, contribuție dintre cele mai prețioase la dezvoltarea acestui domeniu de mare actualitate al chimiei moderne, realizată în temeiul rezultatelor valoroase ale unor cercetări proprii îndelungate. Tipărită inițial în limba română, și ulterior, în alte limbi, în semn de unanimă recunoaștere a meritelor excepționale ale savantului român de renume mondial, cartea, tradusă în rusă la Editura „Himia“, cuprinde o parte însemnată a rezultatelor remarcabile ale lucrărilor tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu în aria chimiei polimerilor, al sintezei și caracterizării compușilor macromoleculari. În prefața ediției în limba rusă, apărută în îngrășirea acad. A.N. Pravednikov, sint subliniate,

la loc de cinste, meritele și personalitatea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, „specialist de seamă în domeniul chimiei și tehnologiei compușilor macromoleculari“, precum și importanța teoretică și practică a cărții, care prezintă „un interes deosebit pentru un cerc larg de specialiști din acest domeniu“.

Cu prilejul apariției volumului, în capitala U.R.S.S. a avut loc o manifestare oficială cu largă participare a unor reprezentanți de frunte ai vieții științifice sovietice, cadre din conducerea Academiei de Științe a U.R.S.S., Ministerului Industrial Chimice, Ministerului Afacerilor Externe, a altor ministere și organe centrale, academicieni, profesori universitari, alor oameni de știință din institute de cercetare și de învățămînt superior din Moscova, precum și a unor reprezentanți ai oamenilor de știință și spe-

cialiști români. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de Traian Dudaș, ambasadorul Republicii Socialiste România în U.R.S.S. Din partea română au luat cuvîntul acad. prof. Ion Ursu, prim-vicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, prof. Nicolae Bărbulescu, adjunct al ministrului industriei chimice, prof. Gheorghe Marcu și alții.

Reputații oameni de știință sovietici G.K. Skriabin, secretar general al Academiei de Științe a U.R.S.S., G.N. Flerov, din conducerea Institutului unificat de cercetări nucleare de la Bubna, V.S. Smirnov, adjunct al ministrului industriei chimice, alții, au ținut să releve, în intervențiile lor, deosebita importanță teoretică și practică a lucrării tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, înaltul nivel științific al cărții, apreciind elogios conținutul ei, adevărat model de abordare și conducere a unei cercetări științifice, de la cercetarea fundamentală la finalizarea practică, aport însemnat la îmbogățirea literaturii de specialitate în domeniul sintezei și caracterizării compușilor macromoleculari, la soluționarea unor probleme de interes științific și economic deosebit în virtutea unor principii tehnice noi, îndrăznețe.

Salutînd apariția volumului, ca un moment de referință în dezvoltarea și adîncirea colaborării tehnico-științifice româno-sovietice, oamenii de știință sovietici și-au exprimat convingerea că noua carte va contribui la cunoașterea mai amplă în U.R.S.S. a preocupărilor cercetătorilor români din acest domeniu atât de important, la întărirea tradiționalelor relații de prietenie dintre țările și popoarele noastre.

Apariția la Moscova a lucrării „Noi cercetări în domeniul compușilor macromoleculari“ reprezintă încă o dovadă a faptului că, sub conducerea și îndrumarea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, de a cărei activitate se leagă, indisolubil, promovarea, dezvoltarea și modernizarea cercetării științifice în România socialistă, dezvoltarea științei în general, cercetarea românească se situează în primele rînduri ale științei contemporane, recomandîndu-se lumii prin elan creator și realizări de vîrf, cuceritoare.

• OVIDIU IOANIȚOIAIA

Căile redresării situației de mare dificultate, apărute prin dezechilibrarea balanței energetice a țării în aceste momente, au fost trasate de Programul de măsuri stabilite de conducerea de partid și de stat în stare să asigure bunul mers al activității economice în toate sectoarele sale, al activității productive în primul rînd. Este clar pentru oricine că simpla lor enunțare nu poate rezolva prin ea însăși nimic. Nici buna desfășurare a activității productive, nici reducerea consumului neproductiv de energie cu cel puțin 50 la sută pe care îl implică în mod necesar, nici eliminarea surselor de risipă, de pierdere irecuperabilă de energie și carburant nu pot fi realizate fără a acționa nemijlocit cu fermitate și răspundere, cu spirit civic și conștiință patriotică. De aceea recente măsuri stabilite de Ședința comună a Comitetului Execu-

tiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și guvernului au din această perspectivă caracter de obligativitate pentru toți cetățenii. Nimeni nu are dreptul să amine

A înțelege necesitatea

și cu atât mai puțin să ocolească aplicarea lor imediată la locurile de muncă și în gospodăriile proprii, cu fermitate și fără ezitare. Orice amîinare în aplicarea acestor măsuri este în detrimentul eco-

nomiei întregi, al producției de bunuri materiale, al binelui tuturor. Evaluarea raportului dintre producție și consum în sectorul energetic, a proporției dintre resurse și nevoi arată un deficit ce trebuie refăcut printr-o reducere drastică a consumului energetic neproductiv din unitățile economice, a consumului casnic și de utilitate publică, a consumurilor energetice din instituții. Acestora trebuie să li se alăture o judicioasă normare a consumului tehnologic, găsirea unor căi de reducere a consumurilor specifice ale diverselor sectoare ale activității economice. În țaria acestui efort, în consecvența aplicării acestor măsuri de noi toți și de fiecare în parte se află soluția depășirii momentului de impas în care ne găsim, rezolvarea acestei stringente probleme cu care ne confruntăm astăzi — energia.

● Să se asigure toate condițiile desfășurării normale a proceselor productive, cu obligații respectării riguroase a normelor tehnologice de consum pentru fiecare produs, secție, întreprindere.

● În fiecare întreprindere, secție, la fiecare loc de muncă să se evalueze cu exactitate raportul dintre nevoile de producție și consum luîndu-se măsuri urgente de reducere a consumurilor de energie prin elaborarea unor tehnologii cu consumuri reduse.

● Să se urmărească funcționarea la capacitatea nominală a mașinilor-unelte, a utilajelor și liniilor de producție. Nu sînt permise funcționarea în gol sau sub capacitatea nominală.

● Consumurile nelegate de cele tehnologice să fie defalcate strict de cele productive și reduse cu 50 la sută.

● Să se ia măsuri concrete de raționalizare și folosire judicioasă a iluminatului în toate halele de producție în funcție de nevoile punctelor de lucru.

● Evitarea pierderilor de căldură din hale și încăperi să se facă prin acțiuni de etanșeizare a ferestrelor, ușilor, spațiilor de acces.

● În spațiile administrative, în magazine și depozite, pe rampele de încărcare, pe căile de acces din incinta întreprinderilor iluminatul trebuie redus la jumătate.

● Vor fi scoase din rețea toate firmele și reclamele luminoase.

● Este interzisă folosirea în birouri a aparatelor de încălzit sau a celor frigorifice.

Istoria-ntreagă, cu lupte și jertfe,

*Bat clopote cîntînd reîntregirea
Și sufletul ia foc în clopotari
Întîi Decembrie ne e Unirea
Și strălucirea României Mari.*

*Mihai Viteazu intră-n catedrală
Și are harta Daciei în mîini
Într-însul Burebista se răscoală
Și-apoi pe vatra lui se nasc români.*

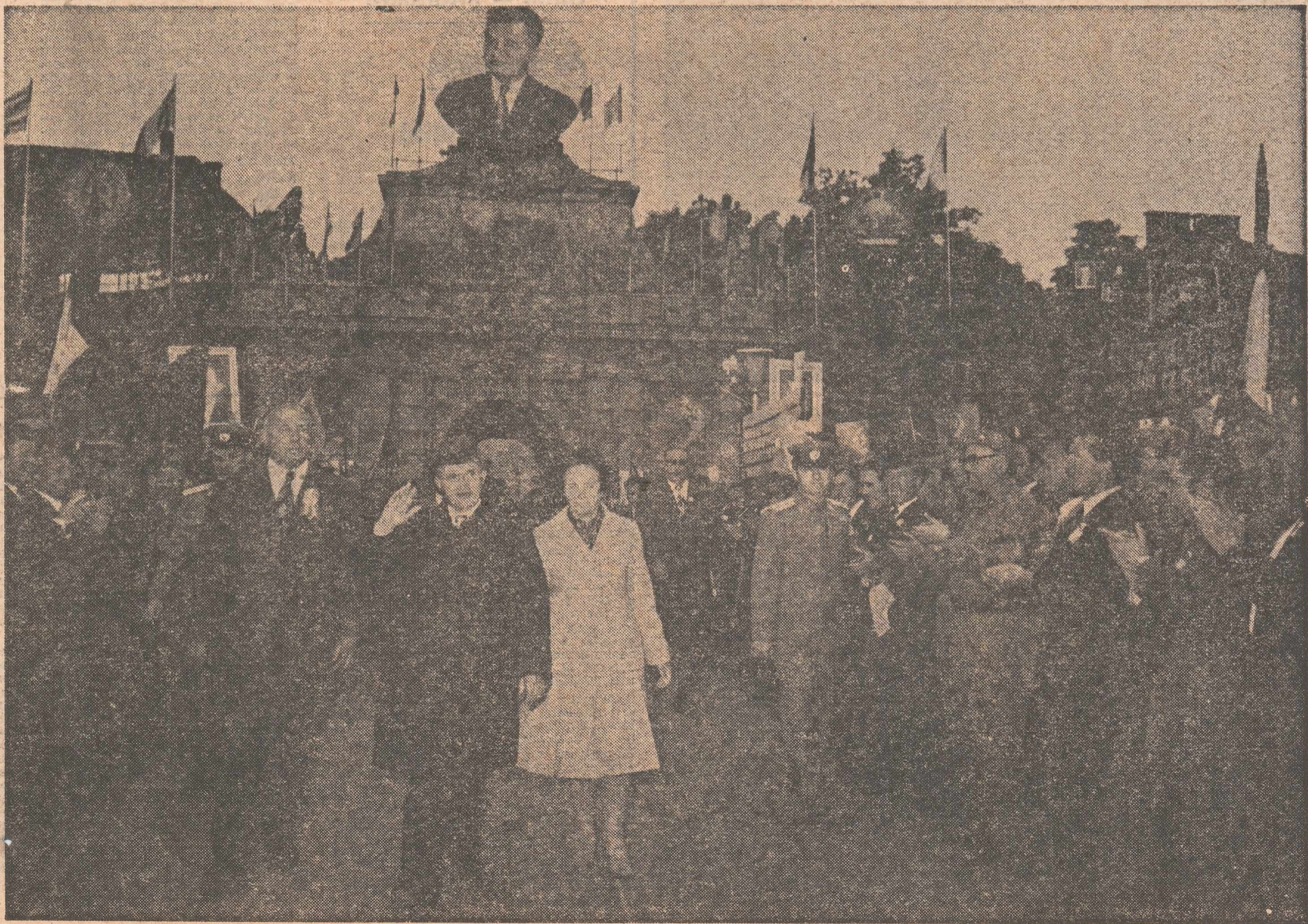
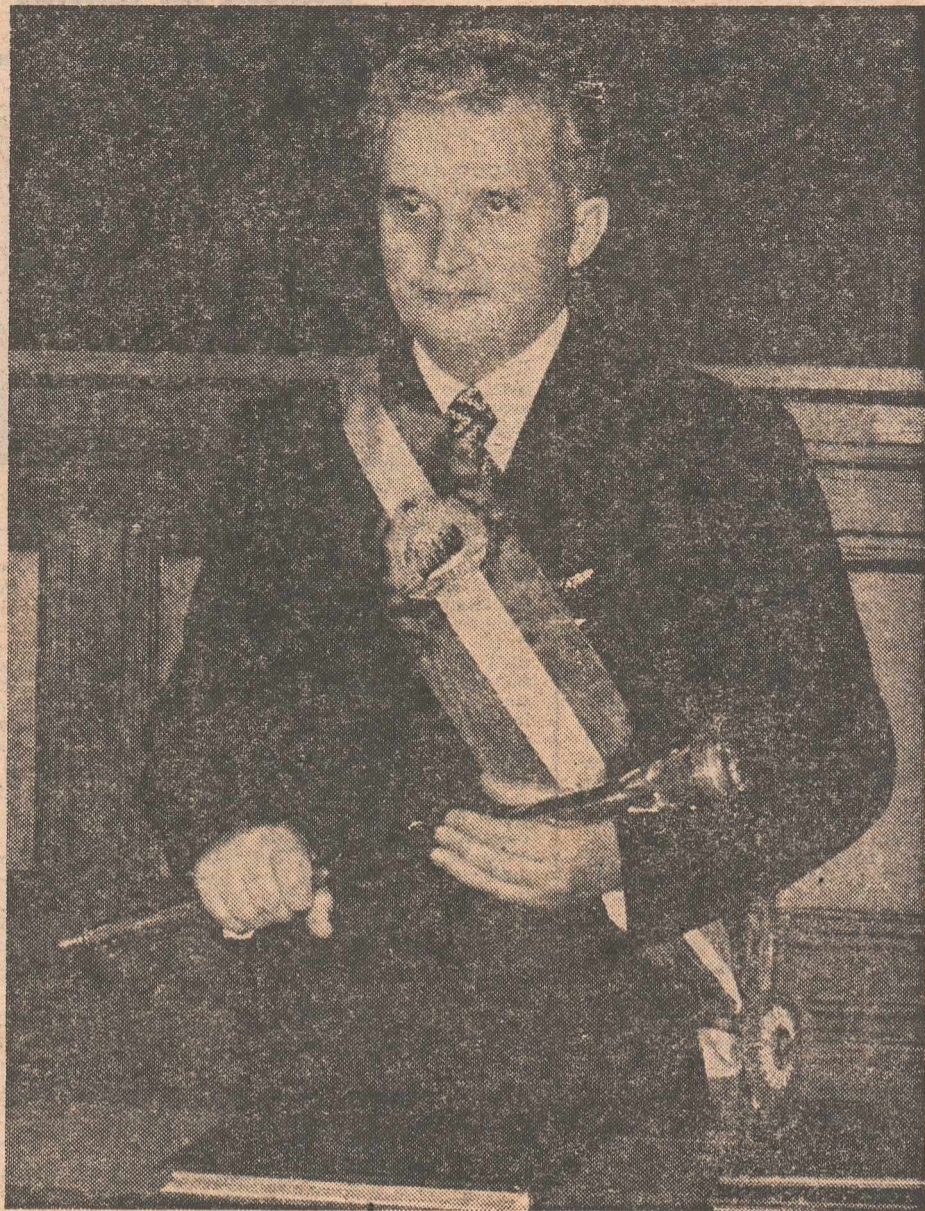

trăiește-n Unirea de azi!

*Dar e un an care nicicînd nu trece
Un an pe care-n veci îl vom dori
O mie nouă sute optsprezece
Al nostru an de fiecare zi.*

*Ne fie el de-a pururea An-Noul
În luptă cu problemele de azi,
Cîntăm din Alba Iulia, Eroul,
Și pe-al Unirii re-nviat Viteaz.*

Obștea poporului din Alba Iulia

„Rumânii, ciți se află lăcuiitori la Țara Ungurească, și la Ardeal și la Maramureș,
de la un loc sint cu moldovenii și toți de la Râm se trag”

GRIGORE URECHE

Poartă cu vulturi a istoriei românilor

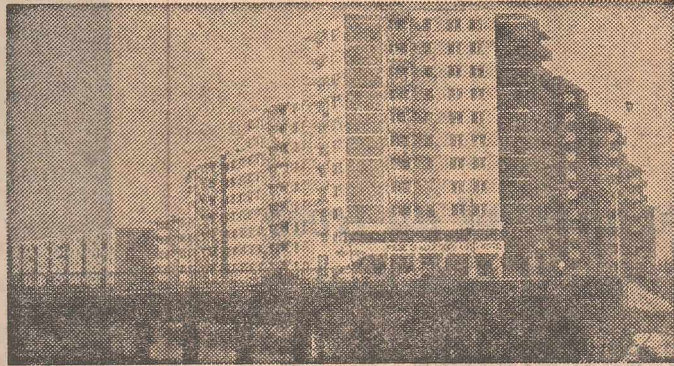
N-a venit, peste vreme, primăvara, este iarnă, orele și minutele cad ca niște fulgi de zăpadă și se tocesc într-o pluită imaterială pe pragul fierbinte, lată, al zilei de 1 Decembrie, al acestei zile despre care în fiecare an se vorbește în fiecare zi și se vorbește în limba română. Adică întotdeauna. O lumină catifelată umblă pe Bulevardul Transilvaniei și li desenează pe cerul senin blocurile albe, printre care se grăbesc oamenii orașului, deosebiți și după îmbrăcăminte dar și după acest mers mai zorit de rudele lor de la țară, care rămân întotdeauna ceva mai în urmă, făcând să răsună căldărurile și neclintiri în mersul lor sigur și așezat. Miroase a mere, a blană de oaie și a ierburi brumate.

Pe Aleea Brazilor, nu departe de noul hotel turistic, într-un bloc pe care tencuiala abia s-a întărit bine, în pragul apartamentului 15 de la etajul al doilea ne întâmpină bătrînul învățător de 81 de ani, Ion Serdean. A fost și el la 1 Decembrie 1918 în marea de oameni adunată pe cimpul pe care s-a întâmplat ca mult mai târziu să se ridice și blocul acesta. După ce apucase să facă vreo câteva clase primare, în 1914 s-a pornit războiul. Tatăl lui a fost luat pe front. Și cum între cei opt frați el era cel mai mare, a fost nevoie să-și ajute mama ca să-i crească pe ceilalți. Patru ani a fost cioban la oile satului. Că după aceea a reușit să urmeze o școală de învățători, e altă poveste. Dar în cei patru ani cît a păscut oile satului Dumbrava de lângă Alba Iulia, greu i-ar fi fost să creadă că nu va rămîne o viață întreaga țărănul Ion Serdean, fiul lui

Martin din Limba, după cum l se spunea pe-atunci satului. Or și mai greu ar fi fost în stare să creadă că, vreodată, un copil al său are să ajungă doctor în filologie. Cînd vorbește despre fiica sa, o renumită lingvistă, dar cu un nume de bună seamă schimbat după acela al soțului, ochii bătrînului învățător se luminează de-o mare și copilărească bucurie.

Afară, ajunge să privești în jur ca să afli și bucuriile cele mari ale orașului, acum cînd în pragul fierbinte al zilei de 1 Decembrie se adună florile recunoștinței la monumentul Viteazului, al celui ce făcu la Alba Iulia dreptate poporului său, unindu-l sub același sceptru și reintregindu-l. Acum, cînd în dangătele clopotelor de la Catedrala Reîntregirii răzbate chiar glasul istoriei care ne-a vorbit întotdeauna despre datorii noastre și cînd florile recunoștinței se adună la Obeliscul Unirii și la locul de supliciu al martirilor Moria, Cloșca și Crișan, tocmai acum și tocmai aici, în locul în care știm că am suferit atât de mult, se cade să vorbim despre bucuria de-a ști că am împlinit acele datorii.

„Eu - am plecat spre Alba chiar în dimineața acelei zile memorabile. Ajuns pe locul unde se află actualul bulevard 6 Martie, în mulțimea care cînta „Deșteaptă-te Române”, „Pe-al nostru steag e scris unire”, m-am întîlnit cu bunicul meu dinspre mamă, din comuna Chețani, de pe valea Mureșului, care mi-a spus că venise cu tot poporul lui din sat. Întrucît știam mai bine locul de pe cînd fusesem elev la liceul Mailath, el m-a rugat să mă apropiu de Casina Militară în sala căreia avea loc adunarea

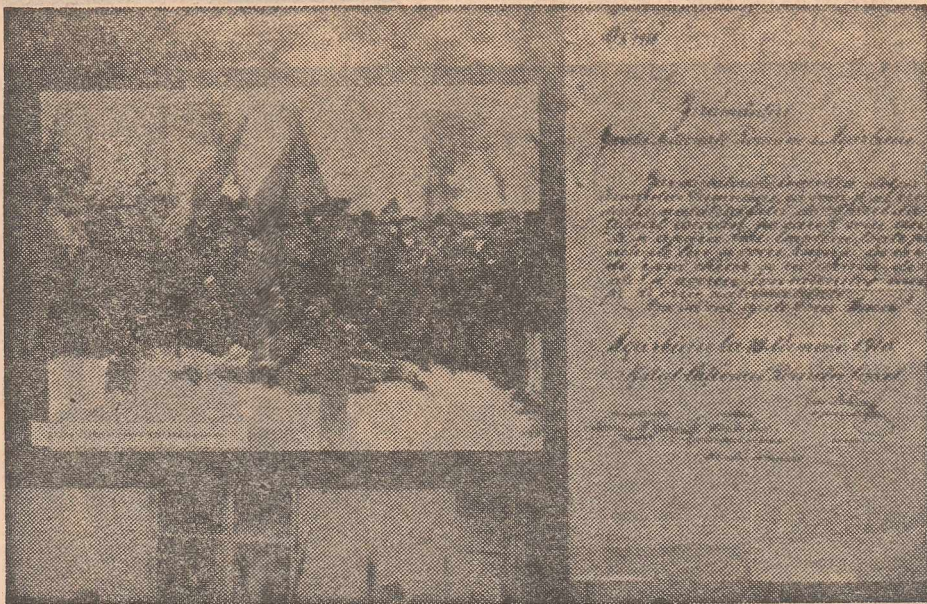
delegaților și să caut acolo pe feciorul lui cel mare, adică pe unchiul meu Nicolae Dănilă. Nu se mai văzuseră de cîțiva ani, unchiu-meu fusese pe front iar atunci era delegat să reprezinte la adunare Careul Beiuș din Bihor. N-am reușit să ajung decît pînă sub balconul clădirii în care se află azi Muzeul de istorie și am așteptat acolo, fără să mai pot să înaintez. Era om în om pe toată strada dintre Sala Unirii și Muzeu și pe drumurile ce duceau spre porțile cetății. Acolo am fost cînd s-a deschis o fereastră și cineva dinlăuntrul a strigat că se hotărîse în unanimitate unirea cu Țara. Au izbucnit urale și ne-am îmbrățișat cu toții, cunoscuți și necunoscuți, și pe mulți îi podidiseră lacrimile de bucurie. Strigătele acelea de triumf le aud parcă și astăzi, mereu repetate de mulțimea strînsă acolo și reluate după ce la tribunele ce fuseseră ridicate dinainte au sosit cei trimiși de adunare spre a da citire proclamației de unire». Cuvintele avocatului Cornel Crișan, născut cu un an

înaintea venirii acestui veac în casa învățătorilor Cornel și Laura Crișan din Teiuș, se opresc deocamdată aici. Ele ar mai avea să spună că la cîțiva ani după aceea zi de 1 Decembrie 1918 guvernul român alocase o sută de milioane de lei pentru dezvoltarea Orașului Unirii dar că în aceeași perioadă se lansase un apel pentru reducerea unor cheltuieli, scopul fiind acela al redresării economice după distrugerile provocate de război, iar primarul de-atunci al orașului a oprit, pentru cîteva lucrări absolut necesare, doar cinci milioane. Celelalte s-au reîntors acolo de unde veniseră și asta a însemnat că Alba Iulia a mai justificat încă o dată, prin sacrificiul pe care de această dată și l-a impus, convingerea tuturor românilor că indiferent de numărul locuitorilor sau de lățimea și de lungimea străzilor aici nu poate fi decît „un oraș mare”. Și astfel, a rămas, în credința tuturor, chiar atunci cînd, mai târziu, orașul era considerat un centru oarecare de raion.

Însă a venit, pînă la urmă, și vremea ca Alba Iulia să fie un oraș, ca înfățișare, nou și deopotrivă simbolul unor făgăduințe împlinite deplin și irevocabil. Orașul număra azi mai mulți muncitori decît locuitorii, 19 000, pe care-i avea în urmă cu vreo 20 de ani. Întreprinderea de materiale refractare era dată în funcțiune în 1965. În 1971, Întreprinderea de utilaj și piese de schimb și tot în același an „Porțelanul”. De atunci au mai fost ridicate fabricile de lapte și piine, Întreprinderea mecanică, Întreprinderea de unelte și scule, fabrica de covoare pluşate. Odată cu miile de apartamente construite în Platoul Romanilor și în cartierul Ampoi a fost modernizată rețeaua comercială, turistică și de servicii a municipiului. La Apouloun, străvechea cetate dacică, la Apulum, graniță și punte între daci și romani, aici unde s-au tras cărțile de căpătii ale Școlii Ardeleni, în vremea din urmă s-a conturat un centru spiritual puternic, cu un complex muzeistic și numeroase scoli, cu case de cultură și cinematografe, cu cenacuri artistice, cu bibliotecă. Alba Iulia începe a fi un oraș mare nu numai prin puterea de sugestie a numelui său încercat de istorie, ci și prin înfăptuirile muncii înfrățite a românilor, maghiarilor și germanilor care trăiesc aici sub semnul aceluiași ideal al credinței față de aceeași patrie.

Vorbea, odată, Iorga, despre „adîncurile incalculabile ale sufletelor omenești care nu dau tot ce pot da decît în cremenea izbirii eroice și miraculoase”. Alba Iulia, Oraș al Unirii, poartă cu vulturi a Istoriei Românilor, trăiește un astfel de timp eroic și miraculos.

DUMITRU ELIADE ■

Omul - interioare

de conștiință

România dodoloață

Ce a devenit băiatul acela, copilul acela din Alba Iulia, pe unde l-au purtat vremurile, ce a iubit și pătimit, nu știu. Memorialistul nu știe nici el. L-a văzut, a rămas impresionat și a scris. Acum, dacă între timp nu s-a stins de boală, război sau trudă, ar avea vreo trei sferturi de veac. A dispărut din

istorie. Istoria nu-l știe bătrîn sau cum o fi, dacă o fi. Istoria literară și prin ea istoria neamului îl reține, așa cum l-a reținut scriitorul, la vîrsta de 10 ani, strigînd pe un gard din Alba Iulia: Trăiască România dodoloață. Acolo l-a lăsat cronicarul, acolo îl găsim de fiecare dată, tot de 10 ani, cu bocancii legați cu sfoară minjîtă cu furingine, cu marginile căciulii roase, strigînd de mama focului: Trăiască România dodoloață, adică România rotundă și împlinită ca o pită.

Un gard, în fața unei case din Alba Iulia, o bucată de cer, copaci desfrunziți în grădină, o uliță, peste care noaptea a așternut nea, urme în zăpadă, oameni suind și un copil cu dimineața aprinsă în obraji țîpîndu-și bucuria: Trăiască România dodoloață.

NICOLAE CRISTACHE ■

Transilvania, inima noastră

L

Celebrînd Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, celebrăm acea parte a vetei și ființei noastre de care vatra și ființa, topite într-o unică și rotundă alcătuire, se reazămă de milenii, ca de zidul încărcat de ecouri al unei bătrîne cetăți, ascultîndu-se și regăsindu-se mereu pe sine. Celebrînd Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, celebrăm Transilvania.

Transilvania este, a fost, va fi totdeauna cu noi și în noi. Căutînd punctul în care să înfigi compasul pentru a da ocol pămînturilor românești, căutînd locul care să unească într-un focar toate apele, cu izvoarele lor, toate drumurile, de la nord la sud și de la est la vest, toate reliefulurile, cele zidite de natură ca și cele durate de om, descoperi Transilvania. Căutînd locul ideal de așezare întru eternitate a Pantheonului existenței noastre istorice, cu rădăcinile ei cele mai vii, căutînd nucleul de viață care să afirme cu limpezime permanența locuirii prin veacuri de către unul și același popor, descoperi tot Transilvania. Istoria pășeste în Transilvania pe dale de pia-

tră, articulate monumentale, de la treptele cetăților dacice și pînă azi. Chiar în epocile în care peste aceste dale biruie iarăși pămîntul, chiar în vremile în care dialogul cu strămoșii era silnic curmat, strămoșii continuă mereu a grăi prin aceste locuri. Grăiesc „de la rădăcina porumbului, prin firul ierbii”, cum spune poetul. În Transilvania iarba miroase a fineață alpină, a grîne de Bărăgan și a trestie dunăreană, miroase a Transilvania, dar și a Muntenia și Moldova, a Banat și Dobrogea, a flori adunate aici din toate grădinile, răspîndind culori și mirese peste toate grădinile. Căutînd centrul de foc, punctul incandescent de referință pentru o țară întregă, pentru provinciile cîndva dezmembrate dar legate prin coroana Carpaților, legate prin destin, prin luptele purtate alături pentru salvarea acestei unități de structură, esențială în existența neamului, te oprești din nou în acest ținut-temelie, ținut-cunună, ținut-cheie pentru români. Căutînd monumentul celor mai mari pătîmiri ale neamului, dar și al unora din cele mai mari îndrjiri în menținerea ființei, al neincovoiatei credințe în viitor, vie

și teafără chiar și atunci cînd neamul era uzurpat și tîrit la carul uzurpatorului, te trezești, iată, iarăși în Transilvania, unde oriunde te-ai afla, la Alba Iulia ori la Cluj-Napoca, la Brașov ori la Oradea, la Arad ori la Blaj, în satele Maramureșului ori pe colinele Mărginimii, și se oprește un nod în git, gîndindu-te sub ce asprimi ale vremurilor, sub ce apăsări de foc și risipă s-au întemeiat, au muncit, au luptat și au durat cei de-aici. Ți se oprește un nod în git, un tremur ca de frig te cuprinde, găsind totdeauna o lacrimă încă neplînsă și o ofrandă a inimii încă nerostită pentru oamenii acestui pămînt-temelie, pămînt-cunună al eroismului dăinuirii și devenirii noastre.

Ce neam falnic! Ți spui sus, pe culmi, privind casa ciobanului din Cîmpu lui Neag. E o casă-cetate, ridicată pe temelie de bolovani, ca și Sarmizegetusa lui Decebal și, semnificativ, amîndouă se află în aceeași arie etnografică. Acolo, lângă Sarmizegetusa, arheologii au descoperit o stîncă dacică. Aici, la Cîmpu lui Neag, casa și stîncă par că sint una, o singură construcție. Dai ocol alcătuirii masive de trunchiuri, bați, nu poți intra. Înăuntru, în curtea ce ocrotește casa și ființa omului, sint și oile, dar și ciinii. „Stăpîne, stăpîne, / Mai cheamă și-un ciine...” Una din casele „Mioriței”? Neam falnic, apărîndu-și vatra și ființa

ca pe o bazilică a datinei, neam aspru cînd vremea l-a silit să fie așa, dar, în același timp, neam senin la chip și la cuget, neam cald, primitor, deschizîndu-și larg porțile casei și ale sufletului la cei veniți către el cu prietenie și gînduri bune, trăind în pace și în înțelegere cu toți. Neam românesc, neam în care s-au măiestrit trasături de o rară forță, dar și de o indicibilă gingășie, neam care ne-a dat, deopotrivă, pe unii din cei mai vajnici eroi și pe unii din cei mai sensibili artiști din cîți ne-au luminat existența și înțelesurile.

Ni i-a dat pe tribuni și pe memoran-diști, pe revoluționarii cei înfocați și pe apostolii cei smeriți, dar la fel de tenaci în apărarea idealului, ni i-a dat pe marii luptători cu spada și cu cuvîntul, ni i-a dat pe Avram Iancu, pe Horea, Cloșca și Crișan, pe Iancu de Hunedoara, pe Vasile Lucaci și pe Inochentie Micu Clain, pe Coresi și pe Olahus, pe Gheorghe Lazăr și pe Ștefan Ludwig Roth, pe Rebreanu și pe Coșbuc, pe Vlaicu și pe Goga, pe Onisifor Ghibu și pe Lucian Blaga. Ni i-a dat pe marii regi ai Daciei, dar înainte de ei ne-a dăruit acele miracole săvîrșite de vechii preoți în acele pră-strălucite cetăți din munți, acoperite acum de ruguri și smeurisuri. Ne-a dat

ILIE PURCARU ■

„Fraților, citi n-ați lăsat să se stingă în inimile voastre sfînta dragoste cea către patrie, aduceți-vă aminte că sinteți părți ale unui neam.”

TUDOR VLADIMIRESCU

Zi a eroilor
neamului

Unirea — visarea iubită a voievozilor cei mari ai românilor

Decebal

Mircea cel Bătrîn

Ștefan cel Mare

Mihai Viteazul

Tudor Vladimirescu

Alexandru Ioan Cuza

Unirea a fost în „cuget și-n simțiri”, cum știm de veacuri, pentru că a existat dintotdeauna o conștiință a latinității noastre, a originii noastre comune. Nici o clipă nu am încetat să credem că sîntem de același neam și de aceeași limbă, dovadă faptele de arme ale înaintașilor noștri, ale domnitorilor noștri, ale marilor căpetenii ale neamului, dovadă consemnările cronicarilor noștri care se făceau ecoul sentimentelor și gîndurilor contemporanilor lor. Nu a existat luptă, război și pace în care Mircea cel Bătrîn, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Dimitrie Cantemir, Alexandru Ioan Cuza și mulți alții să nu fi știut pe față sau în taină că fiecare victorie a neamului reprezintă și o victorie a ființei noastre etnice, o victorie a unității și solidarității noastre dincolo de granițe efemere și de ambiții sau orgolii furibunde de imperii. Astfel încît în momentul urcării pe tron a lui Alexandru Ioan Cuza, unul dintre marii noștri cărturari ura succesorului lui Mihai Viteazul : „O, principe și Doamne al Românilor, fie ca să vă steie în ajutor geniul națiunii române ca să răzbuțați cu înțelepciune moartea și să fiți executorul fericit al planurilor celui mai mare Domn și Român ce a avut vreodată Dacia lui Traian.” Adevărul e că prin ziua de 1 decembrie 1918 trec amintirile tuturor domnitorilor români care au știut să apere ființa noastră națională și să o aducă pînă în fața acestui moment. De aceea, nu întimplător în Marea sală a unirii noastre de la Alba Iulia și pe cîmpul lui Horia de la 1 decembrie 1918 un martor trăitor al evenimentului exclama : „Am înebunit cu toții, năzărindu-ni-se că vedem în văzduh pe inuși Mihai, Mircea, Ștefan, Avram Iancu.”

O zi cît istoria

Unul dintre cele mai tulburătoare argumente aduse în sprijinul Unirii în preajma Marii Adunări de la Alba Iulia a fost exprimat de socialiști prin gazeta „Viitorul social”. El sună astfel : „N-am jefuit, n-am cucerit pe nimeni, nu stăpînim nici un neam străin... Am fost victima unor mari nedreptăți istorice, noi n-am făcut nici o victimă. De aceea, se-nînă, cu conștiința perfect împăcată, în plenitudinea dreptului nostru, putem formula în virtutea dreptății și echității, în virtutea dreptului imprescriptibil al unui popor de a trăi nesupărat și de sine stătător în marginile sale etnice.” Acest fragment de articol poate fi transcris și ca o definiție a poporului român, pe care socialiștii au sintetizat-o expresiv și convingător.

Entuziasmul Unirii a fost coplesitor. Meritele sînt în primul rînd ale poporului, care a exercitat o presiune extraordinară, istorică, pentru realizarea acestui act. Sînt ale țărînimii și ale clasei muncitoare, care au reprezentat forța indestructibilă a națiunii, forța care s-a impus în fața lumii

prin idealurile sale de libertate și solidaritate. Sînt ale intelectualilor care s-au pus în slujba idealurilor Unirii, acționînd în spiritul celor mai înaintate tradiții ale poporului nostru.

Abia acum în acești ani revoluționari ai socialismului, al cărui corolar este etapa grandioaselor împliniri inaugurate de Congresul al IX-lea al partidului, au prins contur deplin și adevărat visurile socialiștilor și ale tuturor marilor patrioți care au luptat pentru unirea de la 1918. Clasa muncitoare a intrat în propriile ei drepturi, este clasa conducătoare în societate, în unitate de ideal și de faptă cu țărînimea, cu cărturarul, cu întregul nostru popor, iar problema drepturilor naționalităților și-a găsit cea mai fericită împlinire. Abia acum, în anii socialismului, unitatea — unitatea unui întreg popor în jurul forței politice care-l conduce destinele — a atins nivelul unei adevărate și conștiente politice revoluționare, s-au valorificat pe o treaptă superioară resursele materiale și spirituale ale străvechii noastre țări, sub conducerea Partidului Comunist Român. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea : „Dezvoltînd recunoștința și prețuirea față de strămoșii care, cu sacrificii și jertfe uriașe, au apărat ființa națională a poporului, au purtat steagul luptei pentru libertate și neatințare, pentru dreptate națională și socială, trebuie să sădăm în conștiința oa-

menilor sentimentul răspunderii față de moștenirea înaintașilor, al hotărîrii de a duce mai departe, în noile condiții istorice, făcînd progresului și civilizației pe pămîntul României.”

Toți martorii evenimentului de la unu decembrie 1918 spun că un asemenea entuziasm a străbătut rareori un popor. Se împlinea un dor secular. Un dor de unire și de libertate în limitele sublime ale limbii și simțirii unui popor trăit prin risipire și prin constrîngere la alte hotare impuse mai întîi de migrațiile unor seminții telurice și mai apoi de orgoliile unor imperii megalomane. Nici un imperiu nu e o stare normală de a fi ! Pămîntul pe care călcăm e un pămînt de tezaure, de civilizații amestecate, de vestigii contrastante, de bogății răsărite din uzufuctul minilor care ne-au plămădit culturile și orizonturile. Orice excurs prin timp amintește trofee arheologice care ne atestă izvoarele și ne asigură perenitatea în timp și spațiu. Nu întimplător expoziția care sintetizează expresiv Făurirea statului național unitar român, deschisă în aceste zile la Muzeul de istorie al Republicii, se inaugurează cu imaginea gînditorului de la Hamangia, a figurii geometrice, de un fabulos modernism estetic, cu orbite imense și adînci în care colcăie galaxiile, încruntat și sever privind, mai bine zis scrutînd, timpul. Un timp îngrijorat, de suferințe și de jertfe. Un gîndi-

tor care pune la rîndul său pe gînduri. O mostră de sculptură din evurile inferioare ale evoluției noastre pe pămînt dar care a devenit un simbol al unei civilizații ce a căutat să înțeleagă mersul stelelor și mersul istoriei, să înțeleagă rostul nostru în istorie.

La urma urmei tot ceea ce a trăit acest popor prin timp intră, firesc, în cronica zilei de unu decembrie, pentru că unu decembrie reprezintă oglinda în care s-au privit pe ei înșiși strămoșii, oglinda în care ne privim noi. De la acea sinteză întrupată din înverșunare dar și din iubire care a topit pe daci în romani și pe romani în daci născînd un popor care vorbește o limbă încărcată de polen și de rouă s-au reorganizat mai apoi în mici formațiuni statale, voievoodate și cnezate unite în efortul de apărare a pămîntului străbun. Teritoriul acesta pe care mulți au dorit să-l așeze ca un hotar între ei și moarte a fost sfișiat de nenumărate neamuri prăbușite în haosul unei istorii de fum și de colb, lăsîndu-ne doar amintirea unei îmbrățișări, a unui cuvînt de dragoste sau de ură, odată cu spada în care vin (și astăzi) să se privească fulgerele în oglin-

(Continuare în pag. 9)

ADRIAN DOHOTARU

Obștea poporului din Sibiu

„Nu văd nevoia de a se impune o limbă oficială a țării, căci noi avem deja o limbă a țării ...este limba română.”

ȘTEFAN LUDWIG ROTH

Cetatea marilor vestiri ale neamului

Comitetul Astei din Poiana Sibiului

Între sibienii antrenate cu ardere în lupta politică pentru libertate și unitate națională, primul a fost Inochentie Micu. Era din Sadu, sat sibian liber, de munte, de la ai săi de acasă trăgându-și curajul și bărbăția cu care a luptat, vreme de mai multe decenii în prima jumătate a veacului al XVIII-lea, pentru drepturile poporului român. În memoriile sale, argumentate pe istorie și drept, înaintea Curții vieneze sau dietei Transilvaniei, a pregătit un program mișcării naționale românești unitare, a formulat politica națională românească. I-au continuat strădanile corifeii Școlii ardelenice, care transformă filologia și istoria în armă de luptă politică, precum și mișcarea Supplex-ului de la 1791, program de luptă pentru generațiile viitoare. Printre marii cărturari militanți ai Școlii ardelenice se numără și Samuil Micu, nepotul lui Inochentie, iar printre cei ai Memorului din 1791 — și el și, învățatul medic Ioan Molnar-Piuaru, originar de asemenea din Sadu.

De la Sibiu, în 24/25 martie 1848, Simion Bărnuțiu atrăgea atenția românilor asupra momentului în care se găsec, asupra drumului pe care-l au de urmat, impunându-se în programul revoluției transilvane lupta pentru libertate națională datorită votării, de către dieta nobi-

Membrii grăzii române pentru Unirea din 1918 din satul Noul Român (jud. Sibiu)

lării, a uniunii forțate a Transilvaniei cu Ungaria, împotriva voinței poporului român; din rezolvarea dezideratului național urma să decurgă și abolirea lobăgiei, și improprietărea, precum și reformele care vor propulsa societatea pe calea progresului. La Sibiu va funcționa și Comitetul permanent al națiunii române (devenit Comitetul român de pacificație), cu rol atât de însemnat în organizarea administrativă revoluționară românească și a luptei pentru apărarea existenței naționale.

Sibiul a fost ales drept centru de difuziune a programelor luptelor politico-naționale în perioada de după 1848. Aici, în 1861, se constituie ASTRA, prestigioasa asociație cultural-națională, concepută ca un „centru de urire a românilor”, pătrunsă de la început de ideea programatică a luptei pentru făurirea unității naționale a tuturor românilor. Scurtă vreme mai târziu, în 1863—1864, Dieta românească de la Sibiu marca, prin hotărârile adoptate, apogeul luptei românilor pe linia recunoașterii lor ca națiune egală cu celelalte.

În grelele condiții create după 1867 de imperiul dualist austro-ungar, acțiunile trebuiau organizate, lupta coordonată de o conducere politică constituită, și, în acest scop, se întemeiază, în Conferința de la Miercurea Sibiului (17 martie 1869), Partidul național al românilor din Transilvania. După ce evenimentele cruciale din 1877—1878 conferă noi dimensiuni luptei și solidarității naționale — Sibiul fiind locul de inițiativă și principal centru de solidaritate cu efortul politic și militar al României —, sfârșitul secolului al XIX-lea aduce două elemente noi, majore ca importanță, care potențază și mai mult lupta național-politică a românilor. Primul — unificarea partidelor naționale ale burgheziei române din Transilvania și Banat, în Conferința

națională de la Sibiu, din mai 1881. (Partidul național declanșează din Sibiu cea mai amplă mișcare social-politică din a doua jumătate a veacului trecut. Mișcarea memorandistă, prin care problema românilor oprimați din Austro-Ungaria devine o problemă europeană). Al doilea — poziția hotărâtă a tinerii mișcări socialiste române în favoarea împlinirii aspirațiilor naționale.

În anii primului război mondial, aproape jumătate din intelectualitatea județului, în frunte cu nemuritorul „poet al pătimirii noastre”, Octavian Goga din Rășinari, cu Octavian Tăslăuanu, Onisifor Ghibu, Partenie Cosma s.a. trec muntii în România, desfășurând o intensă propagandă agitatorică în favoarea Unirii, în vreme ce sute de desertori sibieni din armata austro-ungară se înrolează sub tricolorul armatei țării.

Ca pretutindeni în Transilvania, în toamna revoluționară a anului 1918 Consiliul național român al județului Sibiu a trecut la organizarea consiliilor comunale și a gărzilor naționale, preluând conducerea efectivă a teritoriului. Totodată, sînt semnificate acțiuni revoluționare viguroase la Rășinari, Săliște, Miercurea Poiana, Porumbacu de Jos, Sibiu ș.a.m.d., care spulberă vechile autorități represive (sînt concludente în acest sens

mărturiile existente în colecțiile filialei Arhivelor Statului Sibiu — n.a.). În luna noiembrie, cele șase cercuri electorale din județ își aleg delegații la apropiată Mare Adunare Națională de la Alba Iulia; aproximativ 13 000 de adeviați din 33 de localități sibiene la Hotărârea de Unire de la locul martiriului lui Horea se alătură sutelor de mii de adeviați trimise de întreaga suflară românească.

În „capitala națiunii române”, în acea unică zi de decembrie, prin hotărârea Marelui Sfat Național, Sibiul, sub ale cărui ziduri, prin victoria din 28 octombrie 1599, Mihai Viteazul a înfăptuit prima unire a Transilvaniei cu „țara”, a fost ales drept reședință a organului provizoriu. Consiliul Dirigent, menit să asigure bunul mers al vieții publice transilvane în scurta perioadă pînă la integrarea deplină în matca străbună.

Continuînd, pe un plan superior, bogatele și vechile tradiții de luptă și muncă comună cu poporul român, naționalitatea săsească a salutat împlinirea aspirațiilor seculare de unitate ale națiunii române, s-a pronunțat și a aderat, în Conferința de la Mediaș din primele zile ale lui ianuarie 1919, la unirea Transilvaniei cu România.

Astăzi, Sibiul, ca urmare a dezvoltării armonioase de care au beneficiat localitățile țării în

rodnică perioadă de istorie socialistă, este unul din orașele cele mai frumoase și echilibrate ale țării, un important centru industrial, comercial și cultural. Actuala industrie a orașului a continuat tradițiile vechilor meșteri, și, în paralel, s-a dezvoltat pe coordonatele noi noastre industriale. Într-un tot armonios, alături de vechile monumente istorice, mărturie a luptei și vieții milenare a poporului român pe aceste meleaguri, s-au ridicat noile construcții ale socialismului, o puternică și apreciată industrie constructoare de mașini și unelte pentru prelucrarea metalelor, mașini și utilaje agricole, pentru lucrări de construcție și rutiere, aparate și instrumente de măsură și control. Sibiu mai este, așa cum a fost de-a lungul timpului, un important centru cultural în care români, sași și maghiari, într-un efort nobil și armonios, trăiesc și muncesc pentru edificarea unei vieți pe care și-au dorit-o dintotdeauna.

NICOLAE NISTOR
directorul filialei Arhivelor
Statului — Sibiu

MIHAI RACOVITAN
muzeograf principal,
Muzeul Brukenthal

Transilvania, inima noastră

2.

primele monumente de piatră și pe cei dinții voievozi, ni i-a dat pe Gelu, pe Glad și Memurorut, dar și primele tălmăciri în limba română, primele tipărituri românești, primele scrieri românești cu slove latine. Ne-a redat, într-o clipă de mare înfiorare istorică, pămîntul strămoșilor în rotund și armonia lui, cîtorit cu sabia, la Alba Iulia, de prințul Mihai, „restitutor Daciae”. Marea scînteie a conștiinței naționale, a unității și cîmunității, care ardea în inimile românești de pretutindeni, a fost înălțată la strălucire aici, de oficianții Școlii ardelenice, și tot aici această idee avea să izbîndească definitiv, pecetluită de cei 100 000 de soli ai pămîntului transilvan care au hotărît „unirea cu țara” pe zăpada fierbinte a Albei Iulii. Ne-a dăruit poartă împărătească, ne-a dăruit tipuri-poartă împărătească, ne-a dăruit tipuri-tura oșeanului și flulerul moțului, ne-a dăruit costumele alb-negre de Săliște, de o demnitate și o noblete sacerdotale, și miniaturile țaranului-pictor Picu Pătruț, monument de artă populară fără pereche la noi. Ne-a dăruit bogăția, diversitatea, culoarea, sensurile, drumurile, izvoadele, forțele tainice, magnetismele proprii acestui pămînt, născute din conviețuirea

cu neamuri care, venind aici mai târziu, ne-au fost frați cînd inima le-a fost de frate, împărțînd cu noi truda, idealurile, nevoile, suferința și bucuria. Ne-a dăruit o cultură și o civilizație de o inegalabilă strălucire și robustețe, comunicînd prin vie osmoză cu marea cultură și civilizație a țării. Ne-a dăruit această Transilvanie atât de mult, încît nu vom avea niciodată deajunsă inimă ca să-i dăm pentru cită inimă a pus ea în marile ceasuri ale istoriei, în marile vijelii deschizătoare de epoci, în dulceață de cîntec și în neștirbire de grai străbun, în polivalența și în policromia ce definesc firea pămîntului și firea oamenilor acestei țări.

Locul însuși, ca loc, e o chintesență de culoare și de duh românesc. El desfide monotonia și platitudinea, el nu e un „fund de sac” al altor țări, cum s-au grăbit să-l eticheteze niște geografi de ocazie, el n-are nimic din acele teritorii fără istorie în care urma omului se pierde mai totdeauna în lutul cel anonim, ca și urma vegetalelor în capriciul stihiei. Ca ax și ca inimă a pămîntului românesc — acest pămînt ordonat simetric, asemeni unei medalii, ridicînd în altorelief efigia Carpaților — Transilvania este grădina marii grădini a țării, „capodopera de arhitectură” a peisajului ei, cum spune Bălcescu, este un filtru care, urmînd împrejmuirile munților, nu

lasă să treacă prin el decît esențele. Accidentul geografic agreabil, surpriza plăcută a reliefulor, împretită cu surpriza operei omului, incintă și desfată, solicită fără să suprasolicite, ca un spectacol rafinat, condus printr-o regie suavă, ce nu ostenește spiritul prin retorică grandilocventă sau lovituri de teatru. Distribuția dintre pămîntul de cultură și munte inlesnește din vechi viața omului. Omul, la rîndu-i, sporește cu vrednicie și har darurile primite, munca asupra pămîntului fiind aici un exercițiu multimilenar. Războiul, deși neamul cel vechi de băști-nași e aprig (vezi marile lui răscoale și revoluții!), nu e o instituție sacră, ci un mijloc defensiv dictat de împrejurări. Anticii Transilvaniei, asemeni tuturor dacilor, se apără aruncînd în vrăjmași cu roiri de albine, o armă dulce, cu mărunt otrăvi dar cu putere perenă de roi. Roiul e un popor fabricant de miere, cei ai locului ocrotesc și sporesc stupii și vița de vie, livezile și grînarele, avuțiile pămîntului și ale subpămîntului, înfățișînd celor care-i privesc o civilizație ce uimește. Ei ocupă și munții, care sînt pînă spre creștele împădurii, avînd sub nori pășuni grase pentru turme. Dealuri și șesuri fertile împrejmuite de munți se deschid alte șesuri fertile, sparte cu plugul din vreme imemoriale. Azi încă, pe aici sînt sate și crînguri de

case la înălțimi de peste 1 200 de metri, iar ogoarele și stîniile și sălașele se cățăără și mai sus. Pămîntul e fericit, darurile lui cunosc o scară ce suie pînă în munți, coboară iarăși în șesul fertil, suie munți de metale, coboară în șesuri, ca în „spațiul miortic” al lui Blaga. Ca în însăși țara cea mare, al cărei principiu geografic este nu varietatea contrastelor, ci varietatea armoniei. „Partea cea mai de frunte a pămîntului românesc”, cum o numea Gh. Vălsan, „simburele unui întreg orografic ale cărui părți se îmbină în chip fericit”, cum o definea S. Mehedintzi, Transilvania e pămîntul care, prin cununa Carpaților, adună magnetic celelalte pămînturi ale românilor în jurul ei, făcîndu-te să înțeleagă structura țării și ritmurile care-i marchează din adîncuri de timp existența. Cuprînsă în Atlasul lui Schrader din 1891, România lipsită pe atunci de Transilvania, apărea ca un trup fără inimă: „România, se scrie acolo, este o țară al cărei centru, numit centru geografic, după analogia cu centrul de greutate, cade în afară de teritoriul la care au mărginit-o pînă acum evenimentele istorice; cu alte cuvinte, România, cum e azi, face impresia unei țări al cărei echilibru este instabil”.

Nimic mai firesc ca încă din ceșurile nelimpzite ale istoriei, din negurile evului mediu antic, din acea „tulburătoare

Sub semnul pururi generos al noului

Inteligența
românească
în acțiune

• „Apa vieții” și izvoarele ei • Terapia zîmbetului •

Dincolo de aparențe: Piramidele apei

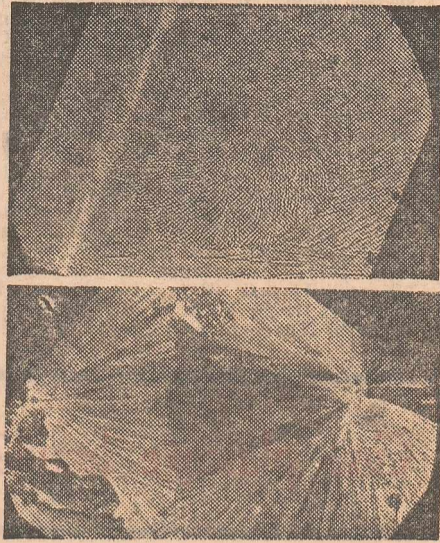
Intr-un articol publicat de curind, sub titlul „Apa vieții”, prof. P.T. Beall din S.U.A. — autoare a unei importante lucrări de sinteză „Fiziologia și biofizica apei în celulele vii”, apărut în 1981 — își încheie gândurile după cum urmează: „Cele mai multe dintre canecere sînt pur și simplu mai „umed” decît celulele normale din care provin. De asemenea, cele mai multe dintre celulele canceroase au un nivel al sodului mai ridicat decît celulele normale. Aceste două deosebiri fundamentale arată nevoia crucială de a înțelege apa biologică, înainte ca toate mulțimile de date privind cancerul să poată fi integrate într-o înțelegere a procesului... De aproape un secol, știința predominantă a fost aceea de a diseca un sistem viu și a-i înțelege fiecare componentă individuală. Deși această viziune reducționistă ne-a furnizat imense cunoștințe, nu se știe încă de ce o anumită combinație de substanțe chimice (autoarea se referă la acizii nucleici — n.n.) se reproduce... Numai înțelegînd cum interacționează moleculele de apă, atît între ele cît și cu alte molecule, va fi cu putință să asamblăm toate părțile unei celule vii și să ajungem să-i cunoaștem și funcțiile”.

Vom adăuga acestor concluzii, de mare actualitate și rigoare științifică, pe cele ale unui alt grup de cercetători — J. Rupley, E. Gratton și G. Careri — care într-o lucrare apărută la începutul acestui an, au simțit nevoia de a ne împărtăși următoarea convingere: „Caracterul deosebit al hidratării, prin care structura și dinamica părților viului se leagă intim, aduce acum laolaltă pe fizicieni, biochimisti și biologi”.

Am reprodus cele de mai sus pentru a încerca să mai spulber cite ceva din îndoielile scepticilor și ironia îngimfaților care continuă să creadă că apa și struc-

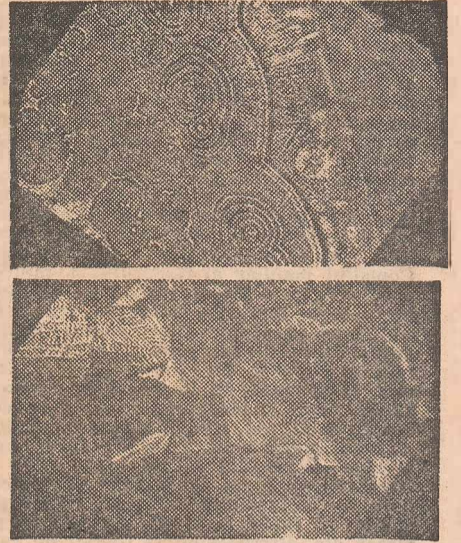
tura ei nu ascund — și nici nu ar putea să ascundă, spun tot ei!? — alte proprietăți decît cele cunoscute și adunate în nenumăratele tomuri despre apă, printre care vom aminti și cuprinzătorul tratat asupra apei, apărut pînă acum în șapte volume, sub redacția lui F. Franks (ce-i drept, colegii români nu prea citează această exhaustivă sursă de inspirație și cunoștințe privind lichidul vieții). Să fie oare chiar așa? Noi nu mai putem crede demult, așa cum dealtfel nu o mai cred nenumărați oameni de știință și cercetători care au încercat, fără succes, să pătrundă tainele vieții și ale bolilor fără a ține seama de imensa și complicata implicare a apei în structura și funcțiunile oricărei vieții de pe pămînt. Și pentru a fi mai concreți, ne îngăduim astăzi să încredințăm revistei Flacăra — ca și acum un an — citeva noi dovezi, în premieră absolută, privind neașteptatele forme pe care le determină apa antagonică și apa biologică atunci cînd pătrund în structura unor cristale cum este sulfatul de cupru. După cum am mai spus-o în paginile acestei reviste — și ne-a făcut mare plăcere să procedăm așa, în ciuda zîmbetelor fals-superioare și strîmbăturilor din nas ale unor bigoți din știință, și n-au dect să se strimbe din nou! — apa antagonică și apa biologică sînt forme de apă structurată, separate de noi în mod curent și în cantități suficiente pentru a ajunge tuturor celor care vor să se convingă asupra adevărului pe care-l afirmăm.

Acum un an publicam, deci, în Flacăra, tot în premieră absolută, trei fotografii care prezentau spiralele de dreapta ale apei antagonice, spiralele de stînga ale apei biologice și „betele” drepte ale apei neutrale (parcă și văd aievea pe cele trei zine din legendă, purtînd fiecare cite un ulcior în care se află cele trei forme de

apă, a căror existență sîntem astăzi în măsură să o confirmăm). Fotografiiile pe care vi le prezentăm acum, stîmăți cititori, au o semnificație cu totul deosebită. Formele de apă structurată, pe care le-am separat în acest an, s-au dovedit a avea structuri nebănuite, mult mai fascinante decît rozetele spiralate din anul 1982. Pentru a face dovada structurii deosebite a acestor forme de apă, am folosit, desigur, cristalele sulfatului de cupru care, după ce absorb polimoleculele de apă antagonică sau biologică, iau forma apropiată acestora.

În prima fotografie, reproducem cristalizarea sulfatului de cupru într-o rozetă spiralată perfect, de parcă ar fi vorba de o moșildeață vie. În cea de a doua, aducîndu-ne aminte de celulele vii închise cu membrane, spiralele multiple de apă antagonică se închid și ele — desigur, prin brațele sulfatului de cupru — ferindu-și parcă interiorul de lumea din afară.

În fotografiile care urmează, vedem — pentru prima dată în lume! — cum cristalele sulfatului de cupru, incorporînd apa antagonică structurată, se clădesc în multiple cimpuri de piramide stratificate! Extraordnare piramide ale apei, prin care sîntem cu un pas mai aproape de nebănuitele secrete ale lichidului vieții!

Nu ne propunem, deocamdată, să formulăm concluzii. Dar, pur și simplu, nu putem rezista — subsemnatul și cu colegul Gheorghe Lucaci — ispitei de a împărtăși celorlalți semenii, bucuria noastră că aceste descoperiri aparțin de acum poporului român și, prin imensul său umanism și necuprinsu-i respect față de toți oamenii lumii, ele vor putea aparține tuturor celorlalte popoare. Dar pentru asta este nevoie, înainte de orice, să fie pace în lume, căci marile pătrunderi în tainele materiei nu trebuie să servească decît binele omului și nu dezastrul acestuia.

ION MĂNZATU

Cea mai mare policlinică din București e cunoscută sub numele de Policlinica Titan. Directorul Constantin Gorgos ne asigură că înțelegerea aceasta e dată de volumul mare al activității: circa 12 la sută din toate prestațiile medicale din Capitală. În 1980 a luat aici ființă și un centru de sănătate mintală, pentru secțiile unu, doi și trei (al doilea centru similar funcționînd în Berceni, ca unitate distinctă, pentru cealaltă jumătate a Capitalei). Sigur, a trecut ceva timp, aproape trei ani nu sînt trei săptămîni, și nici trei luni, însă ceea ce a realizat aici directorul Constantin Gorgos și colaboratorii săi, mulți directori nu realizează într-o carieră. „Am vrut de la început, ne spune medicul primar psihiatru Constantin Gorgos, să spargem tiparele imaginii unei unități medicale tradiționale destinate tratării bolnavilor psihici. Centrul nostru își propune să învingă ideea că bolnavul psihic trebuie ostracizat și că neapărat trebuie internat. El poate fi tratat o parte din zi, fără să-și părăsească familia și activitatea. Afecțiunile psihice sînt diverse, ca și stadiile lor. Cel mai frecvent, în realitate, e vorba de efecte ale supra-solicității. Dar supra-solicitatea e dată de incapacitatea de a răspunde unor cerințe, unor rigori pentru care individul respectiv nu e pregătit. Eu, de pildă, aș deveni incapabil să răspund solicitărilor în clipa în care aș fi pus director al unei mari uzine. Insuccesul unui copil, pătrunde-re în bătrînețe, o nouă linie tehnologică, nervozitatea din autobuz ori alte asemenea împrejurări pot fi cauze ale efectului pe care îl numim stare de nevroză, de supra-solicitare nervoasă”.

Costul tratării unui om este aici de zece ori mai mic decît în spital. Cu aceeași medicație. Se economisesc mai ales cheltuielile hoteliere. S-a început cu bolnavi cărora li se evita o primă internare, dar și cu alții care proveneau din spitale (chiar pe parcursul

tratamentului spitalicesc). Se evită și concediul medical necesar reinsertiei sociale a omului după spitalizare, incît și acum sînt în tratament la unitatea din Titan pacienți după ieșirea din spital. Așa se face că în 1982, față de anul precedent, numărul persoanelor din Capitală internate la Spitalul nr. 9 a scăzut cu 20 la sută. S-au evitat astfel, ne spune directorul Constantin Gorgos, 122 000 de zile de spitalizare și concedii medicale. „Noi am calculat pentru '82 o economie, pe această cale, de 45 milioane de lei”. Economii se obțin însă ca un efect adiacent. „Ceea ce am încercat noi, ne spune medicul director, este o altă atitudi-

paturi și e servit permanent de 2 medici și 6 cadre medii. Gărzile le asigură doctorii din întreaga policlinică. Un psihopat cu ulcer va fi un ulceros psihopat. Doctorul psihiatru de aici, în cazul acestor pacienți, își asumă deci din pornire sarcina de-a trata și cealaltă boală („avem întreaga paletă a patologiei organice”). Este greu, este ușor? Notăm că este posibil. Și asta mai cu seamă datorită faptului că, funcționînd într-o policlinică mare, care are toate specialitățile — ceea ce nici marile spitale nu reușesc totdeauna să grupeze — staționarul de psihosomatici din Titan îi asigură medicului ori-cînd colaborarea colegului său din poli-

venit tablouri pe holuri. „Alt moment, își amintește tovarășul director, e legat de depozitul de opere artistice ale Consiliului a unității a început cu mai mulți ani în liul Culturii și Educației Socialiste. Ne-au trimis un camion plin. Lucrări de pictură. Pînă cînd a devenit vizibilă necesitatea unor ansambluri. Cum este, de pildă, acest centru de sănătate mintală, de care am amintit. Totul alcătuiește un ansamblu de grafică și culoare. Au contribuit, de data asta, specialiști în design ai Institutului de proiectări pentru industria ușoară (IPIU), Institutul de cercetări textile (ICT), unități cărora Policlinica Titan le asigură asistența medicală de 10 ani”. Este vorba apoi de personalul unității, care s-a deprins cu bunul obicei de-a face în propria „casă” ce este de trebuință. Pentru că așa s-au executat admirabile piese de mobilier. Cînd s-a cam terminat cu lucrul la fierăstrău, bancul de timplărie a fost transformat cu ingeniozitate și migală în admirabilul birou enorm din cabinetul directorului Constantin Gorgos. „Personalul unității — își amintește titularul și autorul acestui birou modern — a lucrat cu plăcere la ansamblul centrului nostru de sănătate. Unii își descopereau potențele artistice necunoscute: au început să picteze, să deseneze. Unul din aceștia sînt eu; în viața mea nu pictasem, iar azi am peste 100 de lucrări expuse în această „clădire”. Pictura modernă a doctorului Gorgos se îmbină fericit cu nota de accentuată modernitate a întregului ansamblu.

Au reușit ori nu directorul Constantin Gorgos și colegii săi să spargă tiparul de care vorbeam? Noi credem că da, și încă într-un mod strălucit. Incît nu este deloc de mirare că o pacientă, venită pentru internare în staționar, a privit totul, a admirat și, înainte de a se interna, s-a dus să se coafeze, pretinzînd că nu se cade altfel.

DORIN GHERGHINESCU

Litere albe în cîmpul unui dreptunghi albastru

ne: de respect desăvirșit față de omul pe care îl tratăm”.

Imi aduc aminte că văzusem pe citeva uși — nu peste mult mă voi convinge că este vorba de aproape toate ușile — citeva cuvinte scrise pe două rînduri: primul, cu litere foarte tari — ZIMBESTE MEREU, sub care, cu litere mai mici — dacă nu poți, încearcă! Sînt litere albe în cîmpul unui dreptunghi albastru. Iar ușile sînt de un cafeniu diluat care se îmbină frumos cu tonuri de portocaliu, de roșu, de verde-galben odihnitor. Mai ales la etajul întii al părții de clădire în care se află centrul amintit, toate spațiile, și obiectele, și pereții se leagă — vizual și funcțional — într-un splendid ansamblu unitar, conceput cu fantezie, întemeiat spre a servi cit mai bine un singur scop: scoaterea cit mai grabnică și cu cit mai caldă omenie a celor aflați în impas. Pentru că aici, la etajul întii, se află staționarul de psihosomatici. Are 50 de

clinică — din aceeași clădire! — specialist în boala care însoțește afecțiunea psihică a pacientului. Și nu e singura posibilitate de colaborare. Cum o bună parte din patologie este din sfera medicinei interne, aflăm că, în mod direct, firele unei strîne colaborări duc la catedra de medicină internă de la I.M.F. București (șef de catedră: conf. univ. dr. Marian Moangă).

Dincolo de comportamentul și de profesionalitatea personalului medical, chiar și cadrul material putea fi — și a fost — integrat cu inteligență, gust și finețe efortului general de-a da altă față acestei clădiri în care oamenii să nu mai aibă sentimentul că au intrat într-un spital, că sînt înconjuțați de suferință, de alergătura și adesea de nervozitatea unui personal irascibil. Aici, scoaterea din obisnuit a unității a început cu mai mulți ani în urmă. Mai întii, niște ilustrații mari, de calendare epuizate, puse în rame, au de-

1. Lucrarea „Regulatori de creștere a plantelor (stimulatori și inhibitori)”.
— autori: Teodora Panea, Maria Morar, Doina Nicoară, Maria Simion, Iacob Ungur.

SECȚIA DE ȘTIINȚE MATEMATICE

1. Premiul „Gheorghe Lazăr”
Lucrările „Gramatici matriciale” și „Mecanisme generative ale proceselor economice”, precum și pentru contribuțiile la teoria limbajelor formale, semiotică și cercetări operaționale.
— autor: Gheorghe Păun
2. Premiul „Gheorghe Țițeica”
Lucrarea „Contribuții la studiul unor clase de ecuații de evoluție neliniară”.
— autor: Ioan I. Vrabie
3. Premiul „Simion Stoilov”
Lucrarea „Suprafețe algebrice”.
— autor: Lucian Bădescu.

Din premiile Academiei

SECȚIA DE ȘTIINȚE CHIMICE

1. Premiul „Gheorghe Spacu”.
a. Lucrarea: „Chimia fizică a filmelor interfaciale”.
— autori: Emil Chifu, Zoltan Finta, Ioan Stan, Maria Tomoaia-Cotisel, Ioan Zsako, Eugenia Gavrilă, Marius Sălăjan.
b. Lucrarea: „Meteteza olefinelor și dimerizarea prin deschidere de inel a cicloolefinelor”.
— autori: Valerian Drăguțan, Mihai Dimonie.
c. Lucrarea: „Studiul unor compuși din seria tioacilolpiperididelor și tioaciloid-

morfolidelor prin rezonanță magnetică nucleară”.

— autori: Felicia Cornea, Cornelia Cercasov, Mariana Ciureanu, Mihai Contineanu.
d. Lucrarea: „Sinteza coloranților reactivi s-triazinici”.
— autori: Radu Bacaloglu, Jaroslav Havlik.
e. Lucrarea: „Modelarea proceselor chimice”.
— autori: Raul Mihail, Ovidiu Muntean, Octavian Iordache.
2. Premiul „Nicolae Teclu”.
a. Lucrarea: „Tehnologie de obținere a fibrelor din polipropilenă modificată”.
— autori: Irina Agachi, Adriana Ionescu, Virgil Ciobanu, Maria Velicu, Viorica Dobrescu, Carmen Hașeganu, Emil Matei, Constantin Ciobotaru.
b. Lucrarea: „Tehnologia de fabricare a normal-hexanului, solvent de polimerizare”.

— autori: Nicolae Mărculescu, Dumitru Goidea, Robert Lipkovic, Ionel Antonescu, Irina Iordache, Tudor Ostroveanu, Pavel Tomi, Rodica Frățiloiu, Gheorghe Andreescu, Radu Dumitru, Maria Boșilcă, Atena Cîlme, Petre Constantin, Ion Vilcu, Mihai Cîmpineanu, Lucia Dumitrescu.
c. Lucrarea: „Corp interior pentru reactorul de sinteză a amoniacului”.
— autori: Marin Vilceanu, Constantin Boș, Theodor Șuteu.
d. Lucrarea „Contribuții la sinteza unor antiinflamatori și antireumatici acizi”.
— autori: Lucia Beu, Jana Russu, Ileana Fărăcașanu, Gheorghe Bora.
e. Lucrarea: „Proces tehnologic pentru obținerea poliacrilamidei”.
— autori: Liane Hening-Schlosser, Augustin Chifor, Liviu Mititeanu, Gheorghe Coman, Ursula Ludwig, Virgil Munteanu, Rodica Nicoară, Delia Tivadar, Ludovic Toth.

Onorată instanță a moralei

● Când nevinovăția e impusă la taxe ● A nins. Atenție la volan! ● Dacă-i bar, bar să fie! ●

Acțiunea se petrece (incepe, mai exact spus) în luna iulie a anului 1978. Principali „actori” se numesc: Stancu Broșteanu, Niță Constantin, Marin Marinescu și Dumitru Ghelmeici. Împreună, ei au alcătuit corul denigrator. Ținta revoltei lor concretizată în diverse afirmații scrise ori rostite: Tilden Ivan, administratorul în cauză și activitatea la data specificată. Durata „spectacolului”: 5 acte ori tot atâția ani, cum vrei să socotești, stimați cititori. Întru stabilirea adevărului și pedepsirea vinovatului sînt invocate diferite autorități: I.C.R.A.L. Vitan, Consiliul popular al sectorului 3, miliția, procuratura, organisme contabile, experți, presa etc. Spre lauda lor, cei „sensibilizați” cu abuzurile și ilegalitățile administratorului, dau curs sesizărilor primite și verifică. Cu atenție („act cu act” cum se specifică în Raportul de expertiză contabilă al biroului economic al sectorului 4 miliție), ajungîndu-se la concluzii total opuse acuzațiilor proferate împotriva tovarășului Tilden Ivan.

Spicuiesc: suma considerată prejudiciu de către reclamantul principal Niță Constantin se ridică la 38 940 lei și se „compune” din diferențe între fondul de rulment încasat de la locatari și cel depus la C.E.C.; diferențe nejustificate la cheltuielile gospodărești față de sumele ridicate de la C.E.C.; diferențe în minus încasate și nedepuse la C.E.C.; prime neconvenite, transport cu mijloace I.T.B. etc. Expertiza aflată la dosar este structurată pe capitole și constituie un model al genului (autor V. Ioachimescu). Astfel, după un scurt paragraf introductiv, în care se arată cum s-a ajuns la lucrarea respectivă, expertul Victor Ioachimescu descrie clar „împrejurările cauzei”, adică ce i se impută lui Tilden Ivan; în capitolul următor sînt fixate obiectivele pe care și le propune expertul (în funcție de ceea ce conțineau reclamațiile, bineînțeles): verificarea tuturor operațiunilor de încasări și plăți, situația contului C.E.C., fondul de rulment, cotele de înțelegere bloc, confruntarea tuturor operațiunilor C.E.C. cu extrasele respective, dacă ele s-au făcut cu respectarea dispozițiilor legale, stabilirea situației financiar-gestionară a asociației, a „prejudiciului” cauzat cit și a persoanelor responsabile pentru aceasta, și — în sfîrșit CONCLUZIILE. Foarte pe scurt, din acest ultim capitol: operațiunile s-au făcut pe bază de documente și nu s-au constatat acte fictive sau diferențe de imputat, operațiunile de încasări și plăți corespund documentelor ce au stat la baza lor neexistînd diferențe imputabile

și, cea ultimă în gestiunea asociației de locatari din str. Soldat Ghiță Șerban nr. 14 bl. C 8 nu s-au produs pagube. Cu excepția unei observații și anume aceea că, uneori, nu s-au trecut prin casă unele ridicări de sume de la C.E.C. și că soldul casei nu se făcea zilnic, dar cu specificarea că toate valorile ridicate au fost justificate cu acte legale, altceva nu i s-a putut pune în sarcină administratorului Tilden Ivan. La același dosar amintit se află și o adresă emisă de Procuratura municipiului București, sectorul 3 (nr. 2919/P/1983), prin care cel acuzat pe nedrept este încununat că „orin rezoluția din 18 mai 1983”... „s-a dispus, în baza art. 11, pt. 1, lit. b, raportat la art. 10 lit. b, din c.p.p. neînceperea urmăririi

Cine plătește luxul?

penale”... „întrucît din probele dosarului rezultă că faptele comise nu intrunesc elementele constitutive ale vreunei infracțiuni.”

Acum, cînd știm despre ce anume a fost vorba, să revenim la scrisoarea ce ne-a fost adresată de fostul „acuzat”. Nu mai înainte de a spune încă ceva: încă din luna martie 1980, colegii de la ziarul „Informația Bucureștiului” sesizată de același Niță Constantin au întreprins o anchetă în strada Soldat Ghiță Șerban nr. 14, publicînd, sub titlul „C 8 așteaptă musafirii să-i măture casa” un articol usturător la adresa celui care, uzînd de un drept constituțional (acela de petițiune) a comis (după părerea noastră) un act antisocial, lezînd persoana celui pe care-l reclama (denigra, de fapt, deoarece afirmațiile sale nu aveau să se confirme!). Reproducem din „Informația Bucureștiului”: „Din ultima verificare făcută de delegatul Consiliului popular asupra gestiunii din 17 ianuarie 1980, rezultă că actele sînt întocmite corect, registrele sînt ținute la zi, listele de plăți

sînt văzute și semnate de toți membrii comitetului asociației, convențiile sînt încheiate, nu sînt bani reținuți în casă, nu există minus în gestiune, deci totul este în regulă”. Și mai departe: „Poate nu ați înțeles tovarășe Constantin Niță ce am vrut să demonstrăm. Nimic altceva decît că ar fi fost de ajuns să priviți mai cu luare aminte în jurul dumneavoastră și atunci ați fi căpătat dumneavoastră înșivă explicația unor explicații, explicație pe care ne-ați solicitat-o nouă (ziarul I.B. n.n.), dumneavoastră locatarii celor 264 de garsoniere din blocul C 8 C, sințteți singurii răspunzători de modul în care vă gospodăriți în această microcolectivitate. Este simplu de spus: „De ce să plătesc eu goamul spart de un altul. Să afle administratorul cine l-a spart, asta este treaba lui.”

Tilden Ivan, cîndva un excelent jucător de tenis, coechipier al formației celebre a clubului C.S.C.A. (Steaua de astăzi), solicită un singur lucru: ca sumele pe care el le-a suportat spre a-și dovedi nevinovăția (se referă la costul de peste patru mii de lei al expertizei) să-i fie imputate denigratorului său, lui Niță Constantin. Se pare că această minimă satisfacție (minimă așezată față în față cu șocul moral provocat de gravele acuzații cu atât mai grave cu cît s-au dovedit netemeinice) îi este refuzată de organele competente. Ar fi prematur să ne pronunțăm asupra acestei motivații care anulează o acțiune reparatorie, atât materială cît și morală. Oricum nu este prea devreme să ne exprimăm surprinderea că cererea justificată, după opinia noastră, a lui Tilden Ivan nu este împlinită favorabil. Cei care uzează de un drept, în cazul de față, acela de a cere respectarea legilor și pedepsirea hoților, își merita laudele și respectul oricui. În același timp, însă, cei care abuzează de ceea ce consideră ei că reprezintă un drept al lor, defăimînd oameni onesti, deranjînd cu falsele lor alarme instituții respectabile și, vai!, atît de aglomerate cu rezolvarea unor probleme reale și urgente, trebuie să știe că minciuna și denigrarea se pedesc la rîndul lor. Cu cît o astfel de sancțiune este mai promptă și mai drastică, cu atît forța sa educativă se dovedește mai puternică. În fond, a cheltui cîteva mii de lei pentru un „certificat de... inocență” este un lux, pe care nu oricine și-l poate permite. De aceea, sîntem de părere că cei care-l solicită trebuie să se simtă datori să și achite nota de plată!

EMANUEL VALERIU ■

De toate dar nu pentru toți

Cînd am intrat în elegantul bar al Hotelului restaurant din Buzeni, primul meu gînd a fost să cumpăr cîte ceva din produsele menționate pe lista afișată la vedere. Cer niște ciocolată dar mi se răs-punde, pe un ton radical, că nu mai au de vînzare așa ceva. „Am avut, pe cuvînt, dar s-a terminat”. Cer niște țigări BT și am parte de același răspuns. Mă resemnez și comand o cafea. În timp ce sorb licoarea fierbinte, alți cumpărători pun aceleași întrebări. Răspunsul este, implacabil, același. Dacă nu e, nu e, imi zic eu și mă concentrez asupra ceștii. Persoana cu care am dialogat dispăre după cîteva clipe și în locul ei apare un tînăr zvelt. Pare mai puțin morocănos decît tînăra. Discută ceva în șoaptă cu un alt cumpărător, îi împachetează ceva ce seamănă a ciocolată și-l toarnă într-o cească de cafea ceva ce seamănă a bere. În fapt, ca să nu ne ascundem după degete, ceea ce i-a împachetat era chiar ciocolată iar ceea ce i-a turnat era chiar bere. Bere Pilsner.

Întreb, oarecum intrigat, care e criteriul după care se servește la acest bar și, deodată, cei doi presupuși barmani ripostează că nu ei sînt în drept să răspundă. Tînăra, Dana Boteanu, e de fapt muncitoare necalificată iar tînărul este electronist; lucrează la discotecă. Păi, atunci, zic eu, vină persoana răspunzătoare. „Are treabă mi se răspunde, au intrat soarecii în depozit”. În fine, după oarecare așteptare, sosește și responsabilul de drept, Elena Borteanu, care se scuza că tînăra vînzătoare n-a știut că în depozit nu există ciocolată și țigări. Înșă un lucru e bizar: nu cumva e un simplu truc această explicație, din moment ce tînărul electronist, care aștigerea nu avea dreptul să servească, avea habar și de ciocolată, și de bere? Îi reproșez Elenei Borteanu că procedeul acesta se numește servire preferențială și este inechitabil ca cei cunoscuți să fie serviți iar naivii să fie refuzați. „Stați puțin, n-o luați chiar așa”, continuă dînsa. Mă invită să-mi arate depozitul, explicîndu-mi că, în fond, la bar se găsesc de toate dar, vedeți și dumneavoastră, aceste mărfuri sînt foarte căutate și nu pot fi satisfăcuți toți clienții. Într-adevăr, în spatele ușilor închise se găsesc de toate: ciocolată, țigări, whisky, bere (de mai multe feluri), sucuri (de mai multe feluri) etc. Și atunci? o întreb și mă întreb. Cine sînt privilegiații? Dacă-i bar, bar să fie!

RADU G. ȚEPOSU ■

Podgoria din... subsol

Că pivnița este cel mai potrivit loc pentru păstrarea licorii lui Bachus se știe de cînd există vinuri pe lume. Că tot acolo, în subsolurile devenite crame sau depozite de băuturi alcoolice se mai practică, uneori, botezul budancilor, întru mărirea veniturilor indivizilor atîrși de filoxera lăcomiei, pe seama buzunarului „stimatului consumator”, iar se știe de foarte multă vreme. Ceea ce se cunoaște însă mai puțin este că o chichineală de subsol de numai cîteva metri cubi de aer poate echivala cu o adevărată podgorie, aducătoare de mari beneficii oamenilor cu imaginație și inițiativă. Cine consideră exagerată aprecierea din rîndurile de mai sus poate să ceară explicații la fața locului, adică la braseria „Azuga” din Calea Văcărești, ce aparține de I.A.P.L. „Aluniș”, unde ofițeri de la Miliția sectorului 4 și cadre din procuratura acelui sector au avut curiozitatea să intre în seara zilei de 13 octombrie a.c. (zi cu ghinion, va spune poate cineva...), în subsolul acestui local și să descopere ceea ce nu le venea să creadă: un adevărat miracol, care nu numai că înmulțea, ca în sfînta Scriptură, vinul existent, ci îl și transforma într-o altă calitate, evident superioară (după preț).

Spre pildă, „Odobestiu”, „Dealul Bujorului”, „Sarica Niculiței” și alte soluri care se vînd cu 21 lei litrul, prin metamorfoza la care erau supuse deveneau în cîteva minute „Cotnari” sau „Murfatlar”, care se vînd cu 28 lei litrul, bașca minunea că din trei sticle de vin de regiune apăreau patru de vin superior, cu gust și culoare aproape identice, cu capsule și etichete în regulă.

Metoda de sporire a cantității și schimbare a calității vinurilor, care urmează a fi brevetată penal, a adus inițiatorilor — Victor Cupșa, Florin Băduță și Gheorghe Tănăsescu, șefi de unitate și unii număr de patru barmani, un venit zilnic de 2 500—3 000 lei, iar în total, în perioada septembrie 1982 — octombrie 1983, cît au experimentat-o, nu mai puțin de 400 000 lei.

Spre invidia celor care și-au transformat subsolurile în ciuperării, rentabile nu-i vorbă, dar, oricum...!

MIHAI GROZAVU ■

Iarnă în toată puterea cuvîntului. Zăpadă, ghețuș, polei, ceață, într-un cuvînt vreme neprielnică pentru circulația rutieră și nu numai pentru ea. Să fim sinceri, pentru a te încumeta să rulezi pe străzi, pe drumuri pline la tot pasul de fel de fel de capcane, e nevoie de experiență, pricepere și, de ce să nu recunoaștem, de puțin talent. Sînt însă situații cînd poți să ai talent, am zice cu carul, și să fii în imposibilitate de a te apăra de „agresori” pe un drum orbitor din cauza poleiului.

Cine sînt „agresorii”? În primul rînd cei care nu realizează ce înseamnă să circuli pe un asemenea patinoar, unde mulți șoferi nu conduc de fapt mașinile, ci sînt conduși de acestea. Nu concep unii șoferi că autoturismul poate fi condus chiar și cu 10—20 km pe oră: „Cum adică, de ce am mașină, ca să merg cu viteza pasului?” La volan era un prieten al meu, om cu permis de aproape 30 de ani. Se împunea ocolirea unui mic pârçulet, pătrat, cu latura de 30—40 de metri. Eram angajați într-un viraj de 90°. N-a intrat prea „tare” amicul meu în viraj, dar am simțit cum mașina o ia razna ușurel spre dreapta și, încăpățînată, se oprește în bordură. Prietenul se disculpă. „Face ce vrea ea, nu m-ascultă, mare polei pe jos”. „Imi spui că te cicălesc mereu, Aurele, cu conduita preventivă. Bine, de data asta nu s-a întîmplat nimic, deși ne-am dus sanie, lateral, vreo zece metri, dar dacă pe suprafața parcursă de noi în diagonală era vreun copil cu săniuta, ori vreo bătrînică, care, știînd locul așa de regulă nu prea umblat, traversa așa de-a dreptul, fără să se gîndească la pericole, ce te făceau? Ori să luăm o situație mai puțin dramatică. Dacă în zona respectivă era parcat lîngă trotuar un turism, nu-l sifonai zdrăvăn? O să-mi răspunzi tifnos ca și altădată: Păi tu atîta știi, dacă era așa, dacă era pe dincolo.”

Chiar în plină vară, cînd sînt cele mai bune condiții de circulație, sloganul „Fii prudent și pentru alții” e pe deplin valabil. Atunci ce să mai vorbim iarna, cînd uneori și oameni cu experiență, pricepuți, mai pică în capcanele drumului. Numai în decurs de circa 10 zile cînd acest capricios noiembrie ne-a pus brusc să ne îmbrăcăm paltoanele, în întreaga țară, au avut loc peste 2 500 de tamponări, față de 400—500 cîte se înregistrează în mod curent. Un mod deloc dorit ca atelierele auto să-și realizeze planul și chiar să-l depășească. „Dacă nu venea timpul așa,

nu știu, zău, ce mă făceam cu tinichigeria” spunea zilele trecute un șef de autoservice.

La Cluj, pe un drum județean, curat, uscat, pilotul rulează fără probleme, cu viteză rezonabilă cale de circa 100 de km. Nici un pic de gheață, nici un impediment pentru realizarea unei călătorii în aparență sigure. În zona unei curbe, apa provenită de la un jgheab de fîntînă, situată ceva mai jos decît drumul, a format o crustă de gheață pe șosea, nu prea mare, dar de ajuns de întinsă pentru a constitui „o buturgă mică care răstoarnă carul mare”. Ajunsă în zona cu pricina, mașina intră într-un puternic derapaj.

Cronica șoselei

Capcanele rutiere ale iernii

și, în loc să vireze, se izbește de un plop de pe marginea șoselei. Șoferul și însoțitorul său suferă numeroase fracturi și leziuni interne. Sucombă în drum spre spital. Reconstituirea împrejurărilor în care s-a produs accidentul a condus la concluzia că pata de gheață era observabilă dacă se pilota cu mai multă atenție. Șoferul nici nu se mai gîndea probabil că drumul, la 5 km de casă, i-ar putea oferi vreo surpriză și acest lucru i-a fost fatal.

Înțelepciunea dictează în asemenea zile cu vreme capricioasă renunțarea la mașină, soluție adoptată de cvasitotalitatea șoferilor, atunci cînd e vorba de distanțe mai mari.

Nu vreau să mă refer în aceste rînduri la nocivitatea alcoolului în circulație. Subiectul e prea cunoscut, după cum este știut faptul că iarna conducerea sub influența alcoolului e mai periculoasă decît în condiții obișnuite.

Cauzele medicale ale acestui spor de pericol pot fi explicate mult mai competent de către specialiști. Eu vreau să

mă refer doar la unul din motive: necesitatea unei mai mari concentrări a atenției pilotului asupra drumului, asupra circulației de iarnă, cu capcanele lor specifice. Evident, alcoolul reduce substanțial capacitatea pilotului în realizarea acestui deziderat. Vorba aia: „Abia mă țin pe picioare treaz, dar mie beat”. (A se citi în loc de picioare, roti.) Mai mult decît banal, vor spune unii, să ne apucăm să vorbim, dar mai ales să scriem despre mersul pe jos, cînd trotuarele sînt pline de gheață (apropro: ce bine le-ar șede locatarilor și personalului magazinelor spîrgînd gheața din fața clădirilor unde locuiesc sau muncesc, ghețuș pe care ar putea să-și fractureze chiar ei minile ori picioarele, ca să nu mai vorbim de necesitatea creării unui aspect civilizată, chiar iarna, ori cu atît mai mult iarna, locurilor respective).

Mai deunăzi, un tînăr student se îndrepta spre facultatea unde învăța soția sa. (Serbaseră căsătoria cu 3 zile în urmă.) Nu era nici băut, nici distrat. Dimpotrivă, mergea foarte atent pe gheața trotuarului, sprijinîndu-se din cînd în cînd, ba de ziduri, ba de burleanele din tablă. Ajuns într-un loc unde gheața acoperită de un strat subțire de pămînt părea ceva mai inofensivă, a lunecat de parcă ar fi coborît cu sania pe spinarea unui derdeluș, exact sub roțile din spate ale unui autobuz, care tocmai rula în apropierea trotuarului îngust. Cînd șoferul, alertat de trecători, a oprit, era prea tîrziu, capul bietului tînăr, sub presiunea tonelor autovehiculului, se transformase într-o masă însingurată.

Trimis de mămica lui la un magazin, un băiețuș de vreo 13—14 ani, grăbit să ajungă mai repede acasă și de acolo la școală, lunecă pe o porțiune de gheață și cade pe trotuar, aidoma unui fundaș care realizează o deposedare de balon, prin alunecare. Acasă, îi povestește mamei împlinirea, arătîndu-i partea deasupra soldului stîng, unde îl doare. „Hai nu te mai preface și pregătește-te pentru școală”. Seara, copilului puțin cam palid îi este rău, peste noapte și mai rău. Dimineața e dus la spital și de acolo transportat la o clinică de socialitate, care constată ruptura rinichiului stîng.

Anotimpul rece cheamă la prudență sporită, dar și la mai multă înțelegere între cei care folosesc căile rutiere, indiferent în ce calitate.

VICTOR BEDA ■

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

■ „Sint mama fetiței Ana-Maria Butnaru și în urmă cu câteva luni venim la redacție, în numele mai multor mame, cu rugămintea arzătoare să ne ajutați pentru redeschiderea secției de recuperare neuromotorie copii din strada Avrig, aparținând de spitalul Dr. Stincă București. Vă mulțumim din tot sufletul pentru ajutorul dat, după cum mulțumim

conducerii consiliului municipal București pentru înțelegerea și omnia de care a dat dovadă. Vream să vă comunicăm, chiar dacă mai târziu, că secția de recuperare neuromotorie și-a redeschis porțile pentru copiii noștri, odată cu primul clinchet al clopoțelului din această toamnă școlară! (Elena Butnaru, strada Drumul Taberei nr. 8 București).

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ „În revista „Flacăra” nr. 33 Camelia Maria anunța că a pierdut niște chei de mașină Dacia 1300. Cum în același timp eu am găsit 3 chei de mașină, și voind să le predau posesoarei, în caz că îi aparțin, cu toată bunăvoința nu am putut să-i dau de urmă pentru că în blocul A6, apartamentul 13, la nici o scară din cele 4 nu este cunoscută. Cheile le-am găsit în fața casei mele din comuna Butoiești-Mehedinți”. (Pașca Gavril, comuna Butoiești, județul Mehedinți, sau Craiova — telefon 4 56 68).

■ Popescu Alexandra din București, cartierul Drumul Taberei, strada Valea Argeșului nr. 10, bloc M 24, scara 1, etaj II, apartament 13 își exprimă indignarea pentru faptul că nu i se dă un drept bănesc al său, fiind purtată pe drumuri ani de zile. Mai precis este vorba de cooperativa „Constructorul” — grupul de șantier nr. 4 București cu care încă din 1975 contractase o lucrare funerară, perioadă în care achitate, în două etape, și contravaloarea lucrării. Cum aceasta nu a fost executată nici până în ziua de azi, de prin '80 încocoare își tot solicită banii achitați. Cei de la „Constructorul” sînt dispuși să-i lăsa doar 2.000 lei — din cei 6.000 sumă totală, „întrucît cealaltă chitanță — 3.281/25 IX '75 — nu figurează în balanța lor analitică, prin urmare, nu pot fi nici restituți”. Deci lucrarea nu a fost executată, dar banii au fost încasați. Chitanța există, însă pentru că cineva a uitat să treacă o cifră, trebuie să fie păgubită femeia. Ciudat mod de-ați respecta firma! Așteptăm rezolvarea!

■ Intreprinderea de frigider Găești ne comunică: Delegatul I.F. Găești de la reprezentanța tehnică din Brașov a reparat frigiderul tov. Queller Iosif din Făgăraș, prin înlocuirea unui agregat.

■ O situație specială, a cărei rezolvare nu mai suportă amănare, ne prezintă Petre Panait din comuna Albești, județul Prahova, președintele al noilor blocuri din comună, blocuri date în folosință la 1 august a.c. Inițial au fost racordate la plită electrică; mai apoi, li s-a tăiat racordul promițându-li-se butelii cu gaze — care nu li s-au dat nici până în prezent; oădură nu au deloc — instalațiile făcute fiind greșit executate. Mai sînt și alte „amănunte” în fața cărora îngheți total în această iarnă geroasă. Suficiente motive pentru cei răspunzători de această situație să pună de urgență lucrurile la punct.

■ Niță Nicolae din Tirgoviște, strada Trandafirilor, blocul P3, ne trimite o scrisoare despre nesportivitatea unora din conducerea echipei de fotbal „C.S. Tirgoviște”, anexind, intru susținere, și un „document” neoficial — un cartonaș pe fond albăstru, cu diagonală roșie, pe care e înscris numele echipei. La fiecare meci, pe lângă prețul biletului (care este același, indiferent de categorie) se vind obligatoriu și programe foarte slabe și acele cartonașe, numite fluturași, pe care nu există nici o stampilă, nici un preț — ultimele vinzându-se cu 5 lei bucata. „În concluzie, aș vrea să se cerceteze și să se răspundă public, ce drum iau acești bani, mai bine spus, în buzunarul cui intră”. Sîntem și noi curioși.

■ Cu o promptitudine demnă de urmat ne răspunde Intreprinderea „Metroul” București privind problema ventilării vagonului de pasageri la rama de metrou: „În afara acțiunii de înlocuire a tijelor telescopice defecte și de redare a funcționalității geamului rabatabil, la ultimele rame s-a schimbat soluția de închidere a geamului cu închizătoare mai simple, tip cutiță. În ce privește protejarea geamului, s-a montat în fața acestuia o bară de mină curență astfel ca pasagerii să nu se mai sprijine de el”. Sîntem anunțați, totodată, că paralel cu aceste măsuri este în curs de execuție o nouă ventilație, care va îmbunătăți radical condițiile

de microclimat din salonul de pasageri.

■ „Din anul 1955 și pînă în anul 1979 în satul nostru a funcționat o moară cu piatră care ne era de mare folos nouă, locuitorilor. În 1980 din cauză că s-a îmbolnăvit morarul Drăgan Ilie moara s-a închis. În 1982 acesta făcîndu-se bine, s-a prezentat la consiliul popular din comuna Jidvei pentru a i se elibera autorizația de funcționare pe care o predase cînd se îmbolnăvise — însă cei de la consiliu au refuzat să i-o dea pe motivul că există moară pe teritoriul comunei. Da, dar nu în satul nostru, Feisa, ci la distanță de noi, pierzînd, pentru a ajunge la ea, cel puțin o zi de muncă! (Semnează Stîngacu Ioan și alți 18 localnici din Feisa, județul Alba). Rugăm pe cei din conducerea comunei să analizeze situația și, în măsura posibilităților, să asigure funcționalitatea acestei mori atît de necesară celor din Feisa.

■ Tot despre o moară ne scrie Halip I. Neculai din comuna Cornu Luncii, satul Brăilești, județul Suceava. De data aceasta despre o moară de apă. „Tatăl meu a avut o astfel de moară pe cursul rîului Moldova, riu care trece chiar prin comuna noastră. De la el am învățat și eu meseria. Dețin, de asemenea, toată instalația pentru construirea unei mori de apă. Loc de amplasament pentru ea există, economiile ce s-ar realiza prin ea nu se mai discută. Și totuși, m-am lovit pînă acum doar de indiferență privind propunerea mea de redeschidere a ei”. Cum avantajul unei asemenea mori nu se mai discută, rugăm pe cei în drept să studieze cu atenție această propunere.

■ Sîntem anunțați de Consiliul popular Roman că defectiunile de la blocul 56, reclamate de Adam Mihail, au fost remediate integral.

■ Primim de la un grup de elevi moși din satul Horea, următorul apel: De obicei, elevii acestui sat merg la școală, zi de zi, 12 km pe jos, neasigurîndu-li-se mijloc de transport. Pe vreme de iarnă — și iată că iarna a venit — stau la un internat care nu corespunde nici pe departe cerințelor unei astfel de instituții. Nu dau și soluții pentru leșirea din acest impas. Așteptăm însă cu încredere rezolvarea acestei situații de către cei în măsură s-o facă.

■ „În mai 1982 mi s-a amputat piciorul drept deasupra genunchiului. În august am fost pensionat gradul I. După 6 luni, efectuîndu-se o nouă expertiză medicală, am fost trecut de la gradul I, la gradul II — situația rămînd aceeași și după contestația făcută de mine la Ministerul Muncii. Rog pe această cale să fie reexaminată situația mea țînîndu-se cont de următoarele: La internarea în spital mă durea foarte tare piciorul sting. În urma tratamentului aplicat la spitalul din Covasna, mi s-a tăiat piciorul drept, cel pe care eu îl consideram sănătos. 2. Nu pot deci merge nici cu proteza, deoarece stingul mă doare în continuare foarte rău. 3. Rămînînd fără picior a dat divorț și soția mea, instanța obligîndu-mă să plătesc pentru cei trei copii 650 lei lunar”. O nouă expertiză medicală ar putea îndrepta, dacă situația semnalată este reală, greșeala survenită!

■ Procuratura locală Caracal, județul Olt: „Urmare sesizării apărută în revista „Flacăra” nr. 44 vă comunicăm că am dispus efectuarea cercetărilor de către Militia Caracal pentru fapta săvîrșită de Marin Oprică, responsabilul atelierului de cojocărie din cadrul cooperativei locale „Viitorul”.

■ Tot din Caracal primim o sesizare de la Puiu Nicolina. A participat la un concurs organizat pentru ocuparea a trei posturi de telefoniste necesare Intreprinderii de anvelope Caracal. A reușit, ieșînd a treia pe listă. A și lucrat ca telefonis-

tă timp de două luni și jumătate, neeliberîndu-i-se însă numirea în scris. De cîrind a fost anunțată că locul ei va fi ocupat de următoarea candidată — cea care figura pe listă la poziția 4. Supunem atenției organelor locale și județene acest caz care, dacă are suport veridic, trebuie rezolvat în spiritul eticii și echității noastre socialiste. Pentru că, orice s-ar spune, un concurs, rămîne, un concurs.

■ De mai bine de trei ani Asociația locatarilor din blocurile D1-D2 din Șoseaua Pantelimon nr. 324-326, sectorul 2, București așteaptă o rezolvare care nu mai apare. „Este vorba de pompele de la hidrofoare și stația de pompare pentru evacuaerea apei uzate, care s-au defectat de multă vreme, făcînd ca apa curentă — atît cea caldă cît și cea rece — să nu mai urce la etajele 12-17, iar la subsolul 4 (blocurile avînd o particularitate prin construcție, 4 nivele aflîndu-se sub cota zero) se produc frecvente inundații care generează un adevărat focar de infecții. Răspunsurile primite la numeroasele noastre apeluri ne poartă de la ICAB la ICRAL, iar de aici la DGDAL. Constatăm că se sfidează pînă și o recentă hotărîre a CPMB și DGDAL prin care sîntem anunțați că stațiile respective vor fi preluate în exploatare de GIGC pînă la 15 noiembrie a.c. Cum și acest termen a trecut, ne întrebăm cît timp vom mai fi supuși unor astfel de suplicii?”

■ „Am aproape 20 de ani și sînt infirmă, din naștere, la piciorul drept. Acest lucru nu m-ar împiedica să muncesc — lucru pe care îl doresc foarte mult, numai că, toate insistențele mele la Oficiul forțelor de muncă din orașul Suceava nu s-au soldat decît cu promisiuni” (Sejinaru Viorea, comuna Adincata, județul Suceava). Să sperăm că de această dată a-pelul va găsi ecoul cuvenit!

■ Cu privire la nota apărută în „Flacăra la dispoziția dv.” în numărul 40 al revistei, prin care Asociația de locatari din strada Vasile Părvan nr. 2-4, ICRAL Pajura ne comunică: documentația necesară pentru repararea imobilului a fost întocmită și s-a înaintat forurilor în drept pentru includerea acestuia pe lista de consolidări, conform dispozițiilor legale. După perfectarea tuturor formalităților necesare vom programa execuția lucrărilor în cursul anului 1984”.

■ Asociația de locatari din strada Patrașcu Vodă nr. 1, sectorul 3 ne semnalează următoarele: imobilului de la adresa de mai sus i s-a adaptat instalația centralei termice pentru combustibil gazos. Deși lucrarea este terminată, deși iarna s-a instalat, cu toate promisiunile primite, încă nu s-a făcut racordul. Rugăm pe această cale remedierea de urgență a acestei situații de excepție ce necesită doar un metru de țevă și grijă țeță de om!

■ Monografia localității mele a fost solicitată de organele locale și județene de cultură, de peste două decenii. Acum, cînd se află aproape în stadiul final de elaborare, nu mă întrebă nimeni nimic. Editurile răspund că nu mai publică monografii. Iată de ce vin cu două propuneri pe care le supun, pe această cale, forurilor de resort: 1. Organizarea, la nivel de județ, a unei sesiuni științifice anuale în care să se cuprîndă și cercetarea arheologică, istorică, monografică, folclorică ș.a., după care, să se tipărească materialele prezentate. 2. A doua propunere, care ar include-o și pe prima, ar fi girarea de către forurile culturale județene a unei Societăți culturale-științifice „Datinile Gilortului” la care vor adera și oameni de cultură ai locului, plecați din Gorj, dar cu sufletul la „iarba verde de acasă”. (Prof. Virgiliu Cercelaru, comuna Aninoasa, județul Gorj). Propunerile ni se par demne de interes. Ele ar putea

fi preluate de celelalte județe, mai ales în ce privește publicarea materialelor prezentate la aceste sesiuni sau societăți, documente ce vor completa, rămînd peste vreme, arhiva de suflet a poporului nostru!

■ „Problema dificilă a orașului Beclean — ne scrie Teodor Moldovan din Păltineasa, județul Bistrița-Năsăud, după ce, mai întii, ne prezintă cu legitimitate mîndrie noile și modernele însemne ale acestuia — este că Beclean încă nu are o autogară. Există doar o mică încăpăre în care se adăpostesc conducătorii auto, impiegatii și casierii. Călătorii, majoritatea muncitori navetiști, sînt nevoiți să aștepte sub cerul liber, în picioare. Nu există peroane, nici locuri fixe de staționare a autobuzelor, prin urmare, nici indicatoare care să indice plecarea lor pe o rută sau alta. Ce pat bieții călători în căutarea autobuzului care să-i ducă la destinație, nu cred că mai este cazul să vă povestesc!” Ne imaginăm!

■ De la Intreprinderea de distribuție a energiei electrice București primim următorul răspuns: „Urmare scrisorii lui Gh. Oprîșan adresată revistei dv., în care ne sesizează nefuncționarea iluminatului public și neasfaltarea unei porțiuni de 2 mp vă informăm că cele reclamate au fost rezolvate favorabil”.

■ Singurătatea l-a făcut pe Imre Iosif din satul Rapolt, județul Hunedoara (cod 2627) să bată „la porțile revistei”. Este infirm, are 35 de ani, un băiețel căruia-i este și tată și mamă, soția părăsindu-l, și, pentru că nu se poate deplasa decît cu ajutorul cîrjelor, trăiește mai mult singur. „Fac un apel fierbinte către toți cititorii revistei, mai ales către cei infirmi, să-mi scrie și să se împriete-nească cu mine”.

■ Două scrisori, din două zone diferite ale țării, ridică o problemă despre care am tot primit în ultima vreme sesizări: vinzarea condiționată. Boța Gheorghe din orașul Cimpeni, județul Alba (strada Poduri nr. 114 A) nu a putut cumpăra de la aprozar (gestionară Puiu Viorea) două kg struguri, fără să ia și 1/2 kg ardei iute. „Și, oricum, să zicem, după dulce, merge iute — face haz de ne-caz semnatarul scrisorii — altădată însă ne-a condiționat vinzarea castraveților cu... fire de garoafă!” Covaci Viorel, miner care lucrează la mina Popești, secția minieră Cluj-Napoca, își arată indignarea că vinzătoarea Molnar Maria de la chioșcul alimentat din incinta minei nu a vrut să-i dea cei 3 pui cîntăriți deja, deoarece nu a fost de acord omul să cumpere și tobă! Nu credem că astfel de practici sînt necunoscute de cei în măsură să le oprească. Problema este însă să li se pună punct, pînă a deveni... cotidiene!

■ Intreprinderea de transport București ne comunică, referitor la nota apărută în revista noastră nr. 42, că, începînd cu luna noiembrie a.c. pe linia tramvaiului 4 au fost puse vagoane mari, tip V3A, capacitatea oferită crescînd astfel cu 50 la sută.

■ „Am sesizat conducerea ICSAP Tulcea niște nereguli în funcționarea unității „Gospodina”. Mi s-a răspuns prompt, printre altele, că vinzătoarei Pavel Dochîța i s-a diminuat retribuția cu 10 la sută, a fost discutată în colectivul de muncă, și i s-a schimbat locul de muncă etc. La 10 zile după acest răspuns constat cu stupefacție că vinzătoarea în cauză lucrează bine mersi tot la „Gospodina”, tot cu cîntarul nere-

glat, tot fără ecuson... Cum să interpretez răspunsul tov. director Isofache Florian, în corelație cu situația de fapt?” (Furdui Mihai, Tulcea, strada Păcii, nr. 103, bloc M2, scara B, etaj 8, apartament 105). Nu ar fi nimic de interpretat, ci de schimbat.

■ Peter Ianos, un tînar din Covasna, strada Pava de Jos, nr. 27, ne scrie, folosînd cuvinte deloc măgulitoare pentru organizatorii serilor de dans, următoarele: „Pe lângă faptul că sala de dans — singura de acest fel din oraș — nu este corespunzătoare, nimeni nu ia nici o măsură împotriva celor care fumază, consumă băuturi alcoolice, după cum, nici împotriva „orchestrei” care ține isonul acestei atmosfere deloc tînești, cu o muzică ce nu-și găsește locul în cadrul unor astfel de activități”. Rugăm comitetul U.T.C. al orașului să verifice situația semnalată și, în cazul în care ea se dovedește reală, să-i sprijine pe tinerii orașului ajunși, pare-se în impas.

■ Cu privire la memoriul prin care Tudică Natalia din Gălbinaș cerea sprijin pentru încadrare, Consiliul popular județean Călărași ne informează: „Petiționara are, într-adevăr, o situație deosebită, motiv pentru care a fost repartizată la Filatura de bumbac Oltenița, ca muncitoare în formare în meseria de filatoare, cu care ocazie i s-a repartizat și locuința la căminul filaturii”.

Pagină realizată de
GEORGETA ȘTEFANESCU

Poșta redacției

Elena Koloji — Petrila: Planul anual de școlarizare, pentru învățămîntul liceal, se aprobă prin decret prezidențial și se repartizează pe licee înainte de desfășurarea acțiunilor de înscriere și admitere în cls. a IX-a sau a XI-a de liceu. Virginia Ionescu — București: Legea nr. 5/1973 nu prevede posibilitatea scutirii de plata majorărilor la chiriile recalculate ca urmare a modificării veniturilor ce nu au fost comunicate la timp. Acestea urmează să le achitați! Pantelimon Becheanu — Bocsș II: Prin transfer la cerere ați pierdut drepturile la care vă referiți! Atena Damian — București: Nu este cazul. Mătușa dv. participă la cheltuielile comune ale clădirii în care locuiește și nu ar fi echitabil să plătească la ambele clădiri în care își împarte timpul prin prezența sa! Roxana Busuioceanu — Vulcan: Primați lămuririle necesare de la O.J.T. — Hunedoara! Constantin Cristescu — București: Au dreptul să primească ambele pensii acei invalizi de război care au fost încadrați în gr. I sau II de invaliditate numai pentru afecțiunile de război, ceea ce nu este cazul dv. care ați fost încadrat în gradul III! Gherghina Stan — București: Cu domiciliul stabil în com. Bragadiru, situația la o distanță de pînă la 30 km de București, nu vă încadrați în nici una din situațiile prevăzute de actul normativ la care faceți referire! Ghizela Tulcan — Arad: Dv. ați epuizat cele trei sesiuni. O sesiune specială nu este prevăzută în statut! Nicolae Stoiculescu — București: Dacă sînteți nemulțumit de hotărîrile pronunțate, vă puteți adresa procurorului general pentru verificarea legalității lor! Veronica Staicu — București: Nu puteți beneficia de atribuirea unei locuințe din fondul locativ de stat, întrucît sînteți proprietară! Vasile Mindru — Brașov: Adresa este: Dispensarul Hipodrom, str. Kolarov, Sibiu.

MARGA NEDELEA

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Tot felul

Dacă n-ar fi, nu s-ar povesti

● Cravatele pedante ● Personaje împotriva autorului ●

I.C.S.I.M. Vaslui a prezentat la București o vitrină în concurs. La un magazin de lângă complexul Lido a pus câteva cravate într-un geam sub genericul „pedant”. Sub genericul distins, în vitrina de alături a expus câteva pături ● **The Aeronautical Journal, Applied Mechanics Reviews, Ceramic Abstracts** și alte reviste străine comentează elegios volumul **Mechanics of Aerospace Materials** al dr. ing. Alexandru Nica. Lucrarea a apărut la Editura Academiei R.S.R. în colaborare cu Editura Elsevier din Amsterdam. Deci sintem buni și la materiale aerospațiale. **Economie de corectitudine**: La poarta L.F.E.P. Roman funcționează o cărămidă-minune. Găurită și legată cu tot felul de sirme ea se transformă în reșou pentru încălzitul cizmelor. Cărămida de mare putere poate aprinde și altceva decât încălzările portarului care o pune în funcțiune numai seară și noaptea. ● La Ocolul silvic Săvirșin, zice lunea, se împletesc cele mai frumoase coșuri de nulele din câte au fost văzute. Pe cind le vom vedea în miinile femeilor în locul jgăritelor punge de plastic? ● Știți cu ce trec unii bucureșteni de incasatoarele automate ale stațiilor de metrou? Cu monede de 50 de bani, cu șaibe, cu vechi monede de 2.000 lei, cu jetoanele folosite pentru control de cei de la telefoane. Ce-ar fi dacă s-ar deplasa cineva de la telefoane să le recupereze? Contra cost, evident! ● Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor este rugat să identifice stația de radioemisie cu seria 32264/1981, găsită lângă o Dacia 1100, subtilizată de la proprietar. Poate emite ceva! ● **Auto-ciolan**: Restaurantul cu autoservire de lângă autogara orașului Tîrgoviște a revoluționat arta culinară. În acest loc se oferă ca mic dejun un ciolan cu fasole. ● **Revista Steaua din Cluj-Napoca** a editat un supliment intitulat **Reglementări rutiere**. Mai bine s-ar fi numit **reglementări literare și-n cel mai rău caz reglementări culinare**. ● **Ioan Bocșa pe urmele formației Beatles**: Studioul de radio din Cluj-Napoca a organizat un concurs de muzică populară Top '83. De o vreme, în fruntea popului continuă să fie Ioan Bocșa din Alba Iulia. ● Profesorul de educație fizică Ion Popescu Sohodol din Tîrgu Jiu s-a trezit că personajele din excelența sa carte **Alo!**, apărută la Scrișul românesc, s-au supărat pe el și s-au pus pe cerut socoteală! ● Săptămîna trecută în cartierul Militari din București am văzut un autoturism care mergea pe lângă un cal. Șoferul ținea direcția în timp ce bărbatul din

dreapta sa ducea de frâu un cal. Calul a fost la înălțime iar proprietarul a spus că l-a luat pe lângă autoturismul Dacia 10 B 4002 pentru orice eventualitate. ● Pină în luna februarie 1984 formația **Acustic** din București nu poate fi ascultată decât la Dallas Club din Bruxelles.

Maria Stan, balerină la Opera Română, după ani buni pe scena primului nostru teatru liric a trecut cu succes la film. Ringul, în regia lui Sergiu Nicolaescu, este ultima peliculă în care o puteți vedea nu peste mult timp. Castelul din Carpați și Ultima noapte au atras atenția asupra unei actrițe. Ringul s-ar putea să o confirme

● Studioul de înregistrări muzicale al cooperativei Radioprogres de pe Calea Plevnei nr. 13 a fost principala sursă de muzică a bucureștenilor tineri: După mo-

derizare situația s-a îmbunătățit. Înregistrările durează, calitatea lor a scăzut și noutățile au dispărut. Parcă era mai bine la 48 sau la plebiscit!

Rubrică realizată de
CORNEL NISTORESCU

A doua ediție

a concursului nostru:

Cel mai..., cea mai...

Stimați cititori,

Suneți-vă cuvîntul asupra realizărilor și personalităților anului 1983 din cele mai variate domenii. În cele ce urmează vă dăm doar câteva sugestii, rămîind la latitudinea dv. să adăugați orice altă faptă sau personalitate ce o socotiți demnă de a fi așezată sub semnul superlativului (relativ sau absolut). Alegeți cel mai bun, interesant, atrăgător, îndrăgit, nereușit, supărător, mare, mic, antipatic, frumos... cea mai bună, interesantă, atrăgătoare, îndrăgită, nereușită, supărătoare, mare, mică, frumoasă...

- Inițiativă socială
- Inventie
- Descoperiri (arheologice, științifice)
- Inventator
- Cercetător
- Faptă de omenie
- Carte de proză
- Carte de poezie
- Carte de critică literară
- Actor, actriță de film, de teatru
- Piesă de teatru
- Film
- Cel mai îndrăgit gen de spectacol
- Emisiune radio, TV
- Autor
- Sportiv (fotbalist, rugbist, handbalist, atlet)
- Echipă sportivă
- Compozitor
- Muzică tină
- Carte științifică
- Anecdotală
- Fapt de eroism
- Cel mai semnificativ moment din viața dumneavoastră
- Cea mai frumoasă femeie (atașați fotografia pentru concursul „Mis-Flacăra”)
- Cel mai urît, rău, reprobabil gest sau fapt întâlnit

Plicurile vor purta mențiunea **PENTRU CONCURS**

Vom întocmi clasamente pe domenii de activitate. Desigur nu clasamente rigide, însă este cert că un an anume se înscrie ca o perioadă revelatoare în viața obștei ca și în viața unui artist sau a unui om de știință, a unui inginer sau sportiv. Pe scara acestor criterii, orice izbîndă, înainte de a fi o victorie în întrecere cu alții, este o victorie în lupta cu sine a fiecăruia. Ne vom strădui să le consemnăm.

Opțiunile dumneavoastră se vor referi la toate vîrstele, naționalitățile și profesii. Seriozitatea, umorul, spiritul critic, satiric, bunătața, gingășia proprii dumneavoastră lăsați-le libere și în stare naturală. Nu vă autocenzurați prea din cale afară. Vom aprecia în mod deosebit materialele viiole și interesante, adică pe cele cu opinie.

Turism pe întuneric!

De la Peștera Dimbovicioara pînă la cabana Brusturet nu sînt mai mult de trei kilometri. Cabana e un fel de a spune, fiindcă acolo, la poalele Pietrei Craiului, e un întreg complex turistic, cu 70 locuri pentru cazare, cu o superbă sală de mese amenajată în stil haiduceesc, în fine, cu 10 căsuțe instalate la poalele pădurii. Tot acolo, nea Stelică, noul responsabil, a înființat o păstrăvărie, stimulată de apa Dimbovicioarei care trece pînă la cabană, și o gospodărie anexă pentru ca turistul care coboară de pe munte să se simtă ca acasă. Un singur lucru îi face pe turiști să părăsească locul odată cu lăsatul serii: lipsa luminii electrice. Distanța de la peștera la cabană e mică, drumul e circulaibil dar, cu toate insistențele și rugămintele responsabilului Ion Stelian Teposu pe lângă forurile în drept, nu s-a rezolvat nimic. N-a fost convingător nici faptul că, din 1978, de cînd a luat cabana în primire, conducătorul unității a triplat planul față de predecesorul său, realizînd un venit de 1.800.000 lei anual. Nea Stelică a propus o microcentrală care să funcționeze acționată de apa Dimbovicioarei, dar proiectul a rămas fără răspuns. Așa se face că responsabilul cabanei are mari necazuri vara cu păstratul alimentelor, căci e cu neputință să folosești frigiderul, și tot astfel se face că turiștii vin ziua, pe seară, se minunează de ce vîd și-și iau tălpășița să nu-i prindă noaptea (C. N.).

Din nou

despre semifinale

Acum cînd atenția iubitorilor de șah pare îndreptată mai ales spre meciul dintre Garri Kasparov și Victor Korcinoi, se dispută, începînd cu 21 noiembrie, și celelalte întîlniri contînd pentru semifinalele meciurilor candidaților la titlul mondial. Chiar în același salon de recepții de la Great Eastern Hotel din Londra, unde se desfășoară meciul dintre cei doi K, în paralel și alternativ Ribli Zoltan are de înfruntat pe fostul campion mondial Vasili Smislov. Organizații britanice s-au interesat îndeaproape în asigurarea interesului publicului și în ziua în care Kasparov, favoritul tuturor, nu joacă s-au prevăzut două meciuri în care se întîlnesc marii maeștri V. Hort și T. Miles (proaspătul cîștigător al turneului „Master games” organizat de televiziunea britanică, în fața campionului mondial A. Karpov, pe care l-a învins prin victorie directă în finală) și dintre N. Short și M. Hebbden.

Semifinalele feminine sînt urmărîte, și ele, cu interes de presa de specialitate, cele patru jucătoare sovietice N. Aleksandria — L. Levitina, N. Ioseliani — L. Semenova disputîndu-și cu emoție și agresivitate șansa de-a deveni șalangeră campioane mondiale M. Ciburdanidze, departe însă de discuțiile contradictorii, de tratative și penalizările apărute la candidații actuali al campionului mondial.

Agresivitatea și nonconformismul feminin apar la tabla de șah în luptă directă dintre cei doi regi, luptă în care se angajează toate forțele și se confrun-

tă două instincte puternice: sentimentul securității și cel al orgoliului, al ambiției sportive. Fanatismul cu care se luptă pentru victorie în întîlnirile feminine nu ține numai de alegerea între bine și rău sau de excesul de curaj, ci de consumarea cu totul aparte a fenomenului psihologic de rupere a echilibrului.

După partida întîia din meciul Ioseliani — Semenova, jucătoarea gruzină preluase conducerea înfrîngînd-o clar, cu piesele albe, pe marea maestră din Kiev. Partida a doua, în care Semenova egalizează scorul, este o adevărată demonstrație de amenințări alternative în lupta de atac și de apărare.

Apărarea siciliană

Semenova — Ioseliani

1. e4 c5 2. cf3 d6 3. d4 cxd4 4. cxd4 cf6 5. Cc3 a6 6. Ng5 e6 7. f4 Ne7 8. Df3 Dc7 9. 000 cbd7 10. g4 b5 11. a3 Tb8 12. Nh4 Cc5 13. Tg1 b4 14. axb4 Txb4 15. g5 cfd7 16. Ne1 Db6 17. Cd5 1

Sacrificul calului nu reprezintă o idee nouă în Atacul Nejdorfi, fiind desfel o mutare caracteristică Apărării siciliene, care accentuează recomandarea teoretică cu ideea de atac asupra regelui negru nerocat. 17... exd5 18. Nxb4 19. exd5 Nb7. Se amenința foarte neplăcut Dxe7 și Cc6 cu cîștig de piesă. 20. Dxc6 Cb6? Este evident că pe moment, prea mult angajată în calculul posibilităților tactice ale poziției, Nana Ioseliani, neevaluînd corect slăbiciunea relativă a atacului alb, nu alege continuarea cea mai avantajoasă 20... Nxd5 21. Nh3 (21. Cf5? Dxf4) Ne4 22. Thel (cu ideea Cc6, cf5) d5 23. Nxd7 (23. Cc6 Cb3 24. Rb1 Day cu mat imparabil) 23... Rxd7 (23... Cxd7 24. Cc6 Dc5 25. Cxe7 Dxe7 26. Txd5 cu joc mai bun pentru alb) 24. Dg4 Rf7 25. Cf5 Cb3 26. Cxb3 Dc5 27. Rdz Dc2 28. Re3 Nx5 29. Cd4 Tb8 cu mat prin Tb 3.

A urmat 2L. CH Rd8 22. Tg3 Te8 23. Te3 Day 24. Te1 Nxd5 25. Te7 Day 26. Re3 Da4. Tentativă era continuarea 26... Ne4 27. Txe4 Da4 28. Rb1 Txe4. Regele alb va rătăci pe flancul damei pînă pe linia a șasea, fiind mai puțin expus atacului decît regele negru. 27.b3 Da2 28. Re3 Ce1 29. Rb4 a5 30. Rb5 Da3. Capturarea damei albe prin 30... Cc3 31. Rb6 Cxe2 este momentană din cauza 32. Txe3, 33. Te2. A urmat 3L. Te8 Rf7 32. Te7 Cd7 33. Txd7 Rxd7 34. Ra6 Db4 35. Cb5 Nc6 36. De3 Rf8 37. Nh3. Negrul cedează.

MARGARETA MUREȘAN

FAIR PLAY

Azi, despre baschet

Cu ani în urmă, elev fiind, nu lipseam de la marile meciuri de baschet care se jucau pe terenul de la Facultatea de drept. Admiram atunci nu numai măiestria lui Costi Herold, Alexandru Dănilă, Vasile Popescu sau Gheorghe Fîloș, ci și atmosfera pur sportivă din mica lume a baschetului. Jucători, antrenori, arbitri, suporteri, cu toții erau prieteni, învinși nu uitau să-i felicite pe învingători și împreună să strîngă miinile arbitrilor, oamenii se priveau în ochi, nu existau suspiciuni, fair play-ul domina.

A urmat generația lui Andrei Folbert, Grigore Costescu, Costel Dinescu, Dan Niculescu. Jocurile au cîștigat în viteză, disputele au devenit mai dirze, rivalitățile mai mari, suporterii mai înfocați, dar fair play-ul nu a dispărut, adversarii nu-și aruncau priviri piezișe, arbitrul era încă un personaj „tabu”, iar victoria nu devenise un scop care trebuia atins cu orice preț.

Generațiile se înlocuiesc și asemenea alergătorilor își trec din mină în mină ștafeta. Actuala generație de jucători și de antrenori are multe din calitățile inalienabile. Una singură nu a preluat-o integral: sportivitatea.

Am asistat recent la două turnee masculine ale primei divizii, la Cluj-Napoca și la Oradea. Multe meciuri au fost adevărate spectacole, oferind clipe de incîntare tuturor privitorilor, demonstrînd utilitatea strădaniilor cluburilor și a federației de specialitate de a răscoli țara în căutarea de noi talente. Din păcate, valoarea tehnică a unor întîlniri nu a fost însoțită și de o atmosferă care să ne atragă spre arena de baschet.

Am văzut gesturi obscene, am auzit insulte, am asistat la scene penibile între antrenori, arbitri și jucători. Responsabilități federale i-au chemat la ordine, au dat avertismente, au hotărît sancțiuni, dar nu cred că vor reuși să îmbunătățească prea curînd o atmosferă care s-a degradat continuu în ultimii ani, ducînd la alterarea relațiilor între oameni. Oare acești oameni nu au același scop, progresul baschetului românesc? De ce atîtea suspici-

uni cu privire la arbitraj? De ce atîtea răbufniri nervoase, brațe ridicte teatrale spre cer, expresii urite șulterate printre dinți, uncori amenințări? De ce nu mai auzim o felicitare sinceră? De ce nu mai știm să primim înfrîngerile fără să dăm vina pe alții? De ce nu se schimbă floare la început, de ce nu se mai strînge o mină bărbătește la sfîrșit, făcînd ipocrie, fără reacțiună? De ce...

Activiștii federației au inițiativă laudabile, organizează întîlniri ale foștilor mari jucători cu actualii baschetbaliști și cu publicul, la care se vorbește despre faptul că a-ți respecta adversarul înscamnă a te respecta pe tine însuși, căci miine tu poți fi asemenea lui învingător sau învins, popularizează regulile jocului pentru ca spectatorii să nu mă protesteze în necunoștință de cauză, ridică prestigiul arbitrilor, premiîndu-i pe cei mai merituoiși, fără a uita să-i sancționeze pe cei care prin incorectitudine sau incompetență contribuie la deteriorarea atmosferei. Dar toate cuvintele frumoase, exemplele de fair play, recomandările făcute sînt uitate atunci cînd apare MIZA. Ne întrebăm însă, ce valoare mai are cîștigarea unui campionat atunci cînd în primul tur al unei competiții europene ne trimiz cu un adversar care ne arată cit de departe sîntem de nivelul baschetului modern actual?

Stimați jucători, antrenori, arbitri, oficiali sau activiști voluntari din baschetul românesc, uniți-vă forțele pentru îmbunătățirea atmosferei în sportul pe care cu toții îl îndrăgiți. Unul dintre dumneavoastră ați fost sau sînteți jucători internaționali, antrenori reputați sau arbitri excelenți. Nu uitați însă, gloria este o fericire fragilă și efemeră. Poate nici nu e fericire. Gloria te încîlzește, dar căldura ei e trecătoare. Mai important decît orice este să fim oameni loiali, corecți, prietenoși. A străluci în arenă nu-i totul. După ani de zile, cînd din viața sportivă nu vor mai rămîne decît trofeele și albumele, ceea ce va dăinui, vor fi prietenii de acum.

Știm că jucătorii și antrenorii se cheltuiesc fără rezerve pentru sportul care îl pasionează. În tot ceea ce fac vedem o uriașă emanație de viață, de forță fizică și sufletească. În numele cui? În numele Victoriei! Dar fără SPORTIVITATE ÎN TOATE ÎMPREJURĂRILE, nu există bucuria deplină a victoriei și nici recunoașterea adevărată a celorlalți oameni. Readuceți plăcerea, bucuria, seninătatea pe terenurile noastre de baschet.

CRISTIAN ȚOPESCU

UMANITATEA, POPOARELE, OAMENII

Univers

● În culisele firmei „Toyota“ ● Autocritica lui „New York Times“ ●

Spectacolul informației

Ce fac, când robotesc, roboții

Pentru cei mai mulți dintre noi, Toyota reprezintă o marcă de mașină, pentru toți fabricanții de autoturisme înseamnă o firmă concurentă; în cazul japonezilor semnifică și una și alta, dar, peste toate, orașul Toyota, așezarea unde stăpinesc însemnele companiei, avind în frunte pe domnul Toyoda. Nu-i nici o greșală. Fondatorul n-a ținut să-și inscripționeze întocmai numele pe capota mașinilor trimise pe autostrăzi. Ca să ajungi în orașul Toyota, plecând din gara Nagoya, îți trebuie, ce altceva, îți trebuie o „Toyota“, făcută, evident, în localitatea cu același nume. 58 000 de oameni, risipiți pe o întindere de 29 210 000 metri pătrați. Hale de producție, birouri, piste de încercare, locuri de parcare — toate reunite într-un perimetru, gîfînd sub greutatea numelui ce trebuie apărat. Anul trecut au fost produse 3 144 557 autovehicule sub marca „Toyota“. Nu doar autoturisme ci și autobuze și camioane, dar asta nu ușurează cu nimic viața cuiva obișnuit cu ideea că trăiește pentru a câștiga.

Sînt multe numere cu care se poate merge la câștig, în industria automobilelor ele fiindu-ne mai accesibile ca în alte activități. Dar nu inventarul lor ne preocupă. Oaspete la Toyota, pieton prin oraș și musafir al companiei cu același nume, mă consider liber să întreb orice și să aleg ce-mi place din diferitele lucruri la îndemînă. Am un interlocutor, el se cheamă Kouki Konishi, desemnat de conducerea firmei să mă pună la curent cu ce trebuie să știe orice oaspete. Reușesc să

sparg acest ton bun pentru oricine și mă aleg cu o sumă de informații mai pe potrivă carnetului și casetofonului adus de acasă.

N-am numărat, precum autorul „Sfidării mondiale“, cîți roboți sînt la lucru în uzinele domnului Toyoda. Nici n-aș fi avut cum. Dar pentru că veni vorba, aș zice în treacăt că, discutînd cu unul și cu altul, interlocutorii mei japonezi s-au arătat destul de rezervați în a accepta meritele subliniate de mine ale cărții lui J.J. Servan Schreiber. Cunoscută, citită, lucrarea publicistului francez mi-a fost catalogată drept depășită în raport cu realitățile japoneze, la mijloc aflîndu-se, dacă am înțeles bine, sursele folosite, supuse, inevitabil, uzurii timpului. Deci-lă ce mi-ar fi folosit dacă porneam în recenzarea roboților puși să „robotească“ la Toyota? M-aș mîrgini să evoc două elemente privind producția de mașini, concepția de organizare și producție. Și vreau să fiu crezut că nu mă opresc asupra lor chiar degeaba. Nu intru pentru prima dată într-o fabrică de autoturisme și pot afirma în cunoștință de cauză că uzina unde am fost condus de o grațioasă reprezentantă a serviciului de protocol — în uniformă albastră, ca de școlar, și absolventă a facultății de limbi străine — poate fi comparată cu oricare dintre cele văzute de mine la noi acasă sau aiurea. O curățenie desăvîrșită, mergînd pînă la pedanterie, curățenie-lună, oameni în salopete văzîndu-și de treabă acolo unde au fost puși. Roboții — aproa-

pe că nu-i observi, le simți prezența după absența forfotei presupusă în anumite spații de producție, cînd ele erau gîndite în dulcele stil clasic. La o bandă de montat computere îți sare în ochi mai ușor cîte este în stare să facă robotul-bun-latoate. Aici parcă nici nu te obișnuiești cu această idee, nu accepți varianta ca altcineva să preia treburile mai curînd incomode decît grele, nu complicate cît migăloase și uricioase. Lăsînd muncitorul acolo unde este neapărată nevoie de el, pentru a pune în locurile rămase libere robotul — iată o acțiune deloc simplă dar cu evidente foloase. În conceptul de organizare al casei, avînd ca fundal preocuparea reducerii costurilor de producție prin eliminarea a tot ceea ce este inutil, realizarea la termenul prevăzut a fiecărui lucru stabilit, robotica și-a ocupat disciplina locul. Că așa stau lucrurile, putem constata luînd în seamă nivelul de productivitate atîns în comparație cu alte companii de profil. Exprimată în om-ore necesare pentru executarea unui vehicul, aceasta este de 4,7 în Suedia, 3,8 în S.U.A., 2,7 în R.F.G. dar numai de 1,6 la Toyota.

Mă gîndesc să profit de ocazie și să cer detalii privind electronica și automobilul în varianta Toyota. Cit vor fi duse de departe — aici — lucrurile pe acest amplasament unde se poate hotărî în ce condiții vom călători miine și cu mașina cui? Sigur că ceea ce mi s-a pus pe masă are în unele privințe un aer artizanal, de laborator, de construcție pilot. Dacă nu găseșc cu cale să țin doar pentru mine asemenea informații, aceasta se datorește și faptului că în orice cursă la care te bate gîndul să participi începi prin a înțebra cît face pe sută de metri campionul mondial, olimpic sau măcar cel balcanic. Practica de a te echipa și prezenta pe pistă doar pentru a-ți bucura familia și prietenii și a putea trece în autobiografie ziua cînd ai fost văzut pe același sta-

dion cu celebritățile de tot felul a rămas în sertarele trecutului îndepărtat.

Așadar, ce se coace la Toyota pe această temă? În 1959 avea loc debutul cu ceva deloc spectaculos în ochii noștri de azi: introducerea radioului cu tranzistor la bord. S-au rezolvat între timp multe: controlul automat electronic al transmisiei, sistemul de injecție a combustibilului, s-a ajuns, cu trei ani în urmă, la autoturismul microcomputerizat. Ca să fiu cît mai edificat, am fost invitat să privesc pe EX-11, scos în lume deocamdată doar în saloanele expozițiilor. Pare un copil răsfațat de părinți cu de toate și pe deasupra îmbrăcat strident pentru a nu scăpa privirii nimănui. Un microcomputer, alimentat cu informații de la diverși senzori sau butoane, are sub control motorul, transmisia automată. Radarul încorporat în sistemul de control al vitezei menține mașina la rulajul dorit, avînd grijă și de distanța față de mobilul antemergător. Un alt computer urmărește suspensia în raport de numărul de pasageri, de sarcină, viteză și calitatea șoselei. Scaunul șoferului poate fi reglat în șase poziții, ajustarea făcîndu-se automat pe baza datelor înscrise pe cartelă. Un sistem pe bază de unde ultrasonice măsoară distanța față de vehiculele ce vin din spate, alarmînd în caz de nevoie. A fost eliminată metoda clasică a accesului în mașină prin descurierea ușii, introducîndu-se procedeul mai lesnicios al codului ce apelează la butoane-senzori. Ștergătoarele de parbriz sînt comandate coordonat, în raport de viteza autoturismului și densitatea ploii. Bordul a fost la rîndu-i mobilat cu o consolă, pe ecran apărînd, la cerere, informația de curentă necesitate. Sau dacă vrei, informația ce poate fi adusă în astfel de condiții la botul calului.

NEAGU UDROIU

Unirea românilor văzută de la New York (II)

Editorialul intitulat „România“ din „The New York Times“ de duminică 3 noiembrie 1918 începe pe o notă autocritică, reamintînd faptul că, în ultimele zile, românii din Transilvania au fost menționați prea puțin. Nota autocritică nu este un gest formal sau întimplător, deoarece autorul articolului precizează imediat că nu ar putea fi găsit în monarhia dualistă un popor care să fi fost mai oprimat decît românii din Transilvania. De aceea, în continuare se subliniază că ar fi „o eroare cardinală“ dacă rezolvarea avută în vedere „nu unește acest popor cu regatul independent România“. Argumentarea adusă în favoarea acestei soluții este succintă, dar întemeiată pe fapte incontestabile. „Istoria românilor transilvăneni este aceeași cronică lungă de promisiuni neîmplinite și de trădări ca și a celorlalte popoare care au căzut sub jugul german și maghiar“. Se reamintește că din 1867 românii din Transilvania au suferit „manifestările obișnuite ale asupririi maghiare votate de un parlament în care zece milioane de maghiari alegeau 405 deputați, în timp ce românii, care numărau trei milioane după recensămîntul guvernului și patru milioane după propria lor evaluare, alegeau șapte deputați“. Se arată însă că chiar și acest număr de șapte parea un-gurilor „scandalos de mare“ și se acționa pentru reducerea doar la două a locurilor de deputați rezervate românilor în parlament.

Referindu-se la alianța dintre România și Austro-Ungaria, editorialul din „The New York Times“ explică încheierea ei prin faptul că „ținîndu-se regat trebuia să fie ori inamicul, ori aliatul statului care ținea Transilvania sub stăpînire sa; devenind aliatul acestui stat, România spera să obțină un tratament mai bun pentru românii din Transilvania. Aceas-

tă speranță a fost spulberată, în condițiile insuportabile în care trăiau românii de dincolo de munți și care au reprezentat un factor major ce a determinat în final România să intre în război“. După evocarea luptei armate vitejești a românilor pentru făurirea statului național unitar, autorul editorialului sublinia că „neamul românesc se va uni, în sfîrșit, într-un regat compact de 14 milioane de locuitori“.

Cotidianul new-yorkez va avea prilejul să urmărească cu toată atenția pregătirea acestui act istoric, informîndu-și cititorii asupra desfășurării evenimentelor. Astfel, la 11 decembrie 1918 ziarul publica un amplu articol sub titlul „Proclamarea Unirii tuturor românilor“. În articol se relatează „acțiunea Adunării Naționale a Transilvaniei“, prezentîndu-se hotărîrea luată la Alba Iulia la 1 decembrie 1918, cînd a fost proclamată „în mod solemn Unirea Transilvaniei cu România“. Cititorii americani aflau că 100 000 de oameni îmbrăcați „în tot felul de costume pitorești umpluseră terenul de exerciții militare și aclamau cu entuziasm cuvîntările liderilor naționali. Garda națională și țărani înarmați au menținut o perfectă ordine“. În continuare este prezentată rezoluția adoptată în unanimitate prin care se proclama „unirea întregului popor român în toate teritoriile pe care le locuiește“. Articolul releva, de asemenea, înființarea Consiliului Național înzestrat cu „deplină autoritate pentru a reprezenta națiunea pe plan intern și extern în perioada negocierilor preliminare“, făcînd cunoscută, totodată, componența acestui organ și a guvernului, cu citarea expresă a lui Ștefan Ciocă-Pop și a lui Vasile Goldiș. Printre membrii Consiliului Național sînt enumerați Octavian Goga și Vasile Lucaciu, cu precizarea că acesta din urmă se afla la Paris.

În același număr din 11 decembrie 1918, „The New York Times“ își informează cititorii, pe baza unei telegrame de la Londra, că primul ministru maghiar, contele Mihály Károlyi, a încercat să se sinucidă „din disperare pentru lipsa de succes în eforturile sale de a reface Ungaria“. Pentru ea știrărea să fie inteligibilă pentru cititorii de la noi din țară este necesar să reamintim faptul că guvernul Károlyi voia să zădărnicească convocarea, în numele Marii Sfat al Națiunii române, a Marii Adunări Naționale constituante de la Alba Iulia, de la 1 decembrie 1918. În acest scop, guvernul de la Budapesta s-a adresat popoarelor nemaghiare cu o proclamație prin care le „invita, nici mai mult, nici mai puțin, „să facă bine să rămîie cu Ungaria că o să le meargă bine de aici încolo“. Sintetizînd poziția românilor din Transilvania, ziarul „Ro-

mânul“ a răspuns la această proclamație astfel: „Nu, d-le Károlyi și d-le Jászai (ministru naționalităților — n.n.), nu mai credem, căci nu mai putem; ar fi să renunțăm la ultimul efort al salvării noastre; la mîntea românului cea de pe urmă. Iată-ne acum ajunși la conștiința ultimei scăpări ce ne-a mai rămas și nu vom lăsa să ne treacă alături acest fatal moment istoric. Prăpastia de neîncredere ce ați săpat-o în sufletul nostru nu se poate nivela cu păienjenisuri de vorbe...“

Un alt personaj istoric prezent în pagina din cotidianul american datat 11 decembrie 1918 este contele Ottokar Czernin, fostul ministru de externe al Austro-Ungariei, care, într-o conferință de presă, declarase că l-a fost frică de Germania atunci cînd a încercat să-și scoată țara din război în 1917. Cu toate acestea, contele Czernin pretinde că i-ar fi scris din timp împăratului Carol că va veni revoluția, că-și va pierde tronul și că trebuia să incheie de urgență pacea „înainte de a fi zdrobiți“. Avertismentul nu a fost luat în seamă. Mai mult, într-o tentativă disperată de a-și salva imperiul, împăratul Carol anunțase la 16 octombrie 1918 transformarea imperiului

într-o așa-numită federație de state „independente“, act politic care a determinat numeroase proteste atît printre națiunile asuprite, cît și în străinătate. Imposibilitatea asupritorilor de a împiedica exercitarea dreptului popoarelor de a-și hotărî singure destinele fusese sesizată cu mult realism de Aurel C. Popovici încă în 1914, cînd potrivit relatării făcute de Nicolae Iorga, lui Ottokar Czernin i-au fost adresate următoarele cuvinte: „Sînt orbi la Viena dacă socot că România mai este de partea Monarhiei; ea va trece întii printr-o perioadă de asteptare, apoi va da aliatei, de care e nemulțumită, lovitura de moarte“.

Actul istoric de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918 era o componentă a acestei „lovituri de moarte“, care se integra organic în suvoitul puternic al luptei duse de popoarele din fostul imperiu austro-ungar în procesul obiectiv, ireversibil, de renaștere a statelor naționale sau de desăvîrșire a unității lor. Acest adevăr nu putea fi ignorat nici de „The New York Times“. (Va urma).

IOAN VOICU

New York, noiembrie 1983

Roza vinturilor

CHRISTIAN MORGENSTERN

Aforisme

Cînd vîd cum micile remorchere tirăsc șlepurile uriașe, gîndul mă duce la poet și la public.

Un artist autentice nu zugrăvește niciodată spre a fi pe plac, ci doar să arate.

Un cuvînt mort: Intimplarea.

De la cel mai înalt simț al ordinii pînă la pedanterie e numai un pas.

În fața unei mase de oameni: deodată vîd gîndurile poporului deasupra sa, sidoma unui nor negru. Un nor plin de lacrimi și sînge.

Verifică-ți ocazional adjectivele.

A începe un nou război nu înseamnă altceva decît să tai nodul gordian în loc să-l desfaci.

Vai și amar de omul care nu mai crede în nedreptate.

Experiența mea cea mai tristă: durerea îndeobște nu-l face mare pe om, ci mic.

Unii oameni se fac față de alții pe cît se poate de mici spre a rămîne mai mari decît aceștia.

Critica nemilofosă este o spadă care aparent ciopîrtește pe alții, în realitate o face cu propriul său stăpin.

Există oameni care se închipuie persecutați, cînd cineva își exprimă părerea. Cu fiecare crește fie vestitorul, fie călăul său.

Spiritul construiește aeronava, dar iubirea te mină spre cer.

Metoda mea: să găseșc un cuvînt printre gesturi.

Înfășoară-ți inima cu tăcere.

Nu trebuie să trăim în continuare cum am trăit ieri. Descotorosiți-vă de această viziune, și mil de posibilități ne invită la o viață nouă.

Dacă i se spune vieții da și viața însăși îi spune unuia nu, atunci trebuie și acestui nu să i se spună da.

Cea mai bună metodă pentru educația unui copil e procurarea unei mame bune.

Este bine că avem oglindă. Că îndeobște nu ne vedem propria mină, iată o ciudățenie fără egal.

A construi un templu cu inscripția: Suferinței eroice.

În românește de PETRE STOICA

Lumea se amuză

După N.B.I. — R.D.G.

Cei 15

cărora le datorăm egalul de la Bratislava și, totodată, prima calificare a fotbalului nostru în finala unui campionat european (de sus, de la stînga la dreapta): Lung, Negrilă, Ștefănescu, Iorgulescu, Ungureanu, Rednic, Bôlôni, Klein, Geolgău, Cămătaru, Gabor, Augustin, Nicolae și antrenorul Lucescu și Rădulescu.

Din marea bucurie de-acasă

O performanță excepțională vine să încununeze cel mai bun an al fotbalului românesc — 1983. Este anul în care Universitatea Craiova a ajuns pînă în semifinalele Cupei U.E.F.A., Dinamo București pînă în sferturile de finală ale Cupei Campionilor Europeni, iar naționala noastră de fotbal s-a calificat, în ultima zi a toamnei, în turneul final al Campionatului European. De fapt, corect evaluind lucrurile, naționala noastră de fotbal s-a calificat în doi ani în acest turneu. Au fost necesare multe strădani, multe clipe de deznădejde și de inspirație pentru ca România să bată Suedia, Italia, Cehoslovacia și Cipru și să ajungă pe podiumul pe care n-au ajuns echipe de mare anvergură.

De atîtea ori nemulțumiți, trebuie azi să recunoaștem meritele unui fotbal care, chiar dacă nu este organizat așa cum s-ar cuveni, chiar dacă are grave confuzii în statut, e în stare — printr-o încordare unanimă — să ofere un mare exemplu. De la început trebuie să spunem că fondul general pe care apar aceste rezultate este unul de valorificare a talentelor reale ale fotbalului nostru. Nu vom cădea în dulcea beție a succesului și nu vom spune că toate talentele de la noi sînt valorificate și că talentele care sînt valorificate sînt aduse la maximum de exprimare. Dimpotrivă, vom susține și acum, cu o privire lucidă și critică, faptul că e cazul ca în perioada care urmează pînă la turneul final de la Paris, în sensul aspirațiilor sale, fotbalului să-i fie dat statutul maturității, iar performanțele să nu mai apară ca niște rare excepții ale unei potențialități spontane ci ca produse firești ale unei mari lecții de fotbal — lecția românească.

Să spunem, în același timp, că împotriva tuturor scepticilor și denigratorilor care s-au năpustit ca să-l asfixieze, ca să-l deprime și ca să-l întorcă din drum, Mircea Lucescu a probat excepționala sa înzestrare. Nici un antrenor român nu a făcut ceea ce a făcut Mircea Lucescu. Sigur că nu poate fi desprinsă performanța tehnicianului Mircea Lucescu de lucrarea mai largă din fotbalul nostru, în primul rînd de cea mai puternică și mai durabilă școală de fotbal pe care o avem în România — școala de fotbal de la Craiova. Mircea Lucescu n-ar fi putut inventa fotbalul la români, dar el a descoperit cu încredințare, și uneori cu geniu, ceea ce alții se pregătiseră să acopere. Este cazul unor jucători pe care și noi i-am susținut în această revistă, și cel ce scrie aceste rînduri cu atît mai mult. Cămătaru este primul nume care-mi vine în minte. Mircea Lucescu n-a crezut în cei ce l-au umilit pe Cămătaru și l-au deferit mizeriei, ci a crezut în ceea ce a văzut el însuși. Și el a văzut că Rodion Cămătaru este cel mai bun vîrf din fotbalul românesc, deci l-a pus pe cel mai bun vîrf din fotbalul românesc să joace în națională — și acesta a jucat. Ce senin sună frazele acestea dar pentru a se contura ele, au curs lacrimi, Cămătaru a făcut o depresiune nervoasă din care era să nu mai iasă, huligani de meserie din tribune l-au împroșcat cu invective, au hăhăit cum hăhăiesc în general mirlani, iar Lucescu și-a continuat nebunia sa superbă de-a crede și de-a arăta și altora că fotbalul românesc nu-i cu nimic mai prejos decît fotbalul de elită din Europa. A luat de la garderoba diviziei A și poate chiar de la garderoba echipei sale de club pe un fotbalist pe care mulți îl vedeau terminat — Bôlôni — și i-a dat un rol-cheie în angrenajul echipei naționale. Și Bôlôni a confirmat extraordinar. Vinos și serios, între numeroșii oțteni din echipa națională, maghiarul Bôlôni din Tîrgu Mureș, om care și-a terminat

facultatea „pe bune” și nu pe pile, medic între medicii din țara noastră, a arătat acelorși superficiali nenorociți care ne mîncă viața că nici o preju-decată nu poate infringe un talent, cînd el are condiții să se exprime. Hai să fim cinstiți și să recunoaștem că foarte puțini mai aveau curajul să-l lase pe Bôlôni să joace 90 de minute și la echipa lui. Lucescu a avut acest curaj. Și în ultimele săptămîni au apărut tot felul de idei, unele din ele bune. Lucescu a ales ce i-a fost lui priincios. Cine ar fi îndrăznit să mai arunce în teren o echipă națională română cu 6 jucători de la Craiova, unul de la Dinamo, doi de la Corvinul, unul de la Sportul studențesc și unul de la A.S.A. Tîrgu Mureș? Problema este cine ar fi riscat, după ce Dinamo a scos pe S.V. Hamburger, cea mai bună echipă europeană a anului, din Cupa Campionilor Europeni, să nu cheme în formația de la Bratislava 6-7 jucători de la Dinamo? Măcar dintr-un conformism scuizabil.

Dar și aceste discuții ale noastre sînt discuții după meci. Ceea ce a reușit Lucescu, la vîrsta lui fragedă de antre-

arata — 1 Decembrie 1983. Degeaba ar fi spus băieții lozinci, degeaba ar fi fîgăduit, s-ar fi angajat, dacă nu erau competenți să-și facă datoria. În atitea probleme, cite ne încarcă, atitea necazuri, calificarea echipei României în turneul final al Campionatului European este o mare bucurie generală, o gură de aer proaspăt și un val de căldură pe care sportul românesc le primește din partea fotbalului românesc și le dă mai departe întregii Români. Superbă performanță, excepțională!

O echipă, într-adevăr reprezentativă, arată prietenilor noștri cehoslovaci că bobocii se numără totuși toamna și că e mai bine să te bucuri cînd se încheie toate socotelile. Noi am pierdut mociul de la București cu Cehoslovacia, dar n-am pierdut — după cum scriam în revista noastră chiar atunci — dreptul de-a cîștiga grupa. Senzaționala performanță a echipei României se leagă de un climat totuși nou în care această echipă a putut înflori. Mulțumim, Mircea Lucescu, mulțumim tuturor celor care au muncit pentru această mare performanță!

Dînd, ceea ce se cuvine, C.N.E.F.S.-ului și Federației Române de Fotbal, pentru ceea ce au făcut în acești ani, conform prerogativelor pe care le au, în asigurarea unei baze de masă și a unei aspirații spre performanță fotbalului, să nu uităm să notăm că datorăm alura de azi, înaltul nivel la care se exprimă azi acest sport extraordinar de viteaz al fotbalului, capitala fotbalului nostru care este Craiova. O echipă națională care are, lîngă Bôlôni de la Tîrgu Mureș, lîngă Rednic — acum jucător la Dinamo, lîngă Iorgulescu de la Sportul studențesc, lîngă Klein și Gabor de la Hunedoara (Hunedoara care ar trebui ajutată — sau, măcar, ar trebui lăsată — să fie vatra concurență, vatra de rezerve și de relansare a acestui fotbal), 6 craioveni au contribuit la falma europeană a acestui fotbal și li se cuvine lor și colegilor lor din echipa de club ROMÂNIA, și li se cuvine antrenorilor și tuturor celor care s-au îngrijit de performanța aceasta, un cald omagiu. Vrînd-nevrînd, Craiova arată încă o dată ce mult înseamnă ea o comunitate serioasă, căreia țara îi dă de realizat obiective dintre cele mai îndrăznețe, o comunitate cum e Craiova, cum e Dolj, cum e Oltenia, să cultive în niște sportivi profunzimea, seriozitatea, dragostea de performanță.

Vom mai vorbi probabil multă vreme despre extraordinarele peripeții prin care au trecut fotbalistii de sub comanda lui Mircea Lucescu, ajutat de Mircea Rădulescu, ca să ajungă aici, între primele 8 echipe ale Europei. Vom avea un final de an bogat în clasamente și, probabil, pentru prima oară în cariera fotbalului nostru — fotbalistii se vor situa în primele locuri în ierarhia sportivilor români. Va fi pe merit, va fi, după muncă, și răsplată.

Anul 1983 a fost și anul lui Ștefănescu și Bôlôni, jucători din generația care nu mai poate oferi surprize și li se cuvine acestor jucători un loc pe podium. De asemenea, mi se pare remarcabilă urcarea lui Geolgău, cel mai bun jucător al penultimului val. Probabil că va-lui cel mai nou — cu Lăcătuș și ceilalți — va oferi el însuși satisfacție.

Așadar, la mulți ani tuturor fotbalistilor români care ne-au adus cea mai mare bucurie pe care ne-a procurat-o vreodată echipa noastră națională.

Și încă o dată mulțumim lui Mircea Lucescu, pentru tot ceea ce a făcut ca antrenor tînar, priceput, tenace și inspirat, în 1983, an pe care l-a ajutat să fie cel mai bun an al fotbalului nostru.

ADRIAN PĂUNESCU ■

Recunoștința nu se prescrie

Bravi băieți, lacrimile de bucurie aflate în ochii noștri la ora terminării MECIULUI VOSTRU au fost prima răsplată pentru ceea ce ați făcut pe stadionul din Bratislava.

Ați fost așa cum v-am dorit: uniți, hotărâți, calmi, devotați.

Mai devreme decît speram, ați reușit calificarea în elita europeană.

Inimile noastre au bătut în același ritm cu inimile voastre. Cred că în fața televizoarelor a fost jumătate din populația României.

Luptind strașnic pentru voi, pentru noi, pentru țară, ați onorat tricoul românesc.

Cîtă dăruire de sine, cîtă revărsare de energie, cîtă maturitate în jocul vostru. Încă o dovadă că în împrejurările cele mai grele fotbalistul român știe să se impună.

În ultimele minute, cînd gazdele au venit și cu portarul în jumătatea voastră de teren (ca la hochei, specialitatea lor) v-ați apărut ca la hochei, aruncîndu-vă cu picptul în fața suturilor adversarilor.

Cineva, nu mai știu cine acum cînd pixul îmi tremură pe hîrtie, spune că „numai atitudinea jucătorilor în fața dificultăților îi relevă pe cei dotați cu o voință puternică”. Dar în performanța voastră, nu putem discosa inteligența de voință, fiindcă ce mai, ați fost și buni și deștepti. Începînd cu antrenorul vostru care a fost consecvent în ideile sale, făcînd din așa-zis ratatul Cămătaru un vîrf de atac de temut, nerenunțînd la pionul Klein, bazîndu-se pe colosalul Bôlôni, făcînd la Stockholm „mutarea Balaci” iar acum „mutarea Rednic”, crezînd în continuare în Iorgulescu, refăcînd minunatul bloc defensiv craiovean Lung-Negrilă-Ștefănescu-Ungureanu, încurajîndu-l pe Gabor (vă amintiți minutul 8?) și mîzînd exact cînd trebuia pe Geolgău care, acum, vorba poetului (amator) „din Pielești la Bratislava, din Paris pîn-la Buzău, Europa fredonează, hai Geolgău, Geolgău, Geolgău”.

Vă mulțumim pentru că ați readus zîmbetul pe fața fotbalului românesc. Performanțele Craiovei și ale dinamoviștilor o prevesteau.

Vă mulțumim pentru că ați fost o familie, că ECHIPA a fost principala vedetă care v-a pus în valoare calitățile și disponibilitățile.

Vă mulțumim pentru partidele cu drept să intre în legendă. Nu vom uita Florența, Stockholm, Bratislava și mai ales torțele de pe 23 August într-o seară de aprilie a acestui an.

Tot ce am văzut prin fereastra televizorului va căpăta încet-încet culoarea frunzei ostenite, dar cu siguranță în memorie ne vor rămîne din această „campanie europeană” destule amintiri pe care nici o concurență nu le va învinge.

Recunoștința nu se prescrie niciodată, dacă memoria e bună și inima e dreaptă.

Prietenul vostru dintotdeauna,

CRISTIAN TÎPESCU ■

Între primele 8 din Europa!

Sport

De la trimișii noștri speciali

NICOLAE CRISTACHE

Așa cum am zis...

...Apoi, purtate de doi tineri în treninguri albastre cu dungi roșii pe minci, a fost adusă targa. Are culoarea cafelei cu lapte. Este așezată pe verdele gazonului de lângă tușă. Tinerii rămân în picioare. Doi bărbați și o femeie în halate albe, cu cordoane late atârând pe lângă buzunare, le iau locul. Așa e regulamentul.

După care se cîntă imnurile de stat, mai întâi al României, apoi al Cehoslovaciei.

„Trei culori cunosc pe lume, amintind de-un brav popor...”

Tăcerea mătură vacarmul peluzelor și acum, glasurile a 8000 de români, adăugate pe viu benzii de magnetofon, se ridică în întinericul adînc de deasupra stadionului. În această noapte,

viața Bratislavei se strînge sub reflectoarele stadionului Slovan.

Îmi închei nasturele de sus al cojocului, pe care, de fapt, n-am reușit să-l închei niciodată.

Așa a fost.

...A ratat Gabor: dacă se poate spune așa, aproape singur cu portarul. Cum a ajuns el, Gabor, să fie singur cu portarul nu e simplu de povestit. Dacă nu, tocmai această întimplare este chiar povestea, proprietatea ei cea mai semnificativă. Toată povestea unei echipe. A acestei echipe naționale, neînvingătoare pe nici unul din terenurile Europei așezate de sorții grupei noastre preliminare.

Mai tîrziu, în avion, Bôlôni, zîmbind, fi va replica lui Geolgău: Eu, la Craiova?... N-aveți voi nevoie de bătrînul Bôlôni... Sau, poate aș veni, dacă pentru asta n-ar trebui să plec din Tg. Mureș.

Ca să vezi cum gîndesc băieții aceștia!

...Dacă atacurile echipei lui Havranek continuă în tromba lor, ascunză-

toarea uliței cehe, Ștefănescu Costică va da istoriei fotbalului strălucirea pe care niciodată pînă la el n-a avut-o un alt fundaș central, așa cum se cuvine din partea unuia din cei mai mari sportivi ai României din toate timpurile. Așa s-a și întîmplat.

Dar aproape de Havranek: este slovac. Grandoare și crepuscul. Cam așa se petrec lucrurile.

...Geolgău este, desigur, autorul golului... L-ați văzut. Cehoslovacia nu putea cîștiga acest meci. Psihologic, nu avea cum. Ca să fructificăm această șansă n-am avut nevoie de multe lucruri. Unul, s-a dovedit, a fost de ajuns: Mircea Lucescu.

Cel mai frumos anotimp al fotbalului românesc a început în această noapte la Bratislava sub o aripă de deal, deasupra cotului Dunării, în această noapte minunată, într-o seară tandră a continentului, cu acești băieți minunați. Vom reveni. Așa se cuvine, la această oră cînd dumnea-voastră urmează să vă treziți din somn!

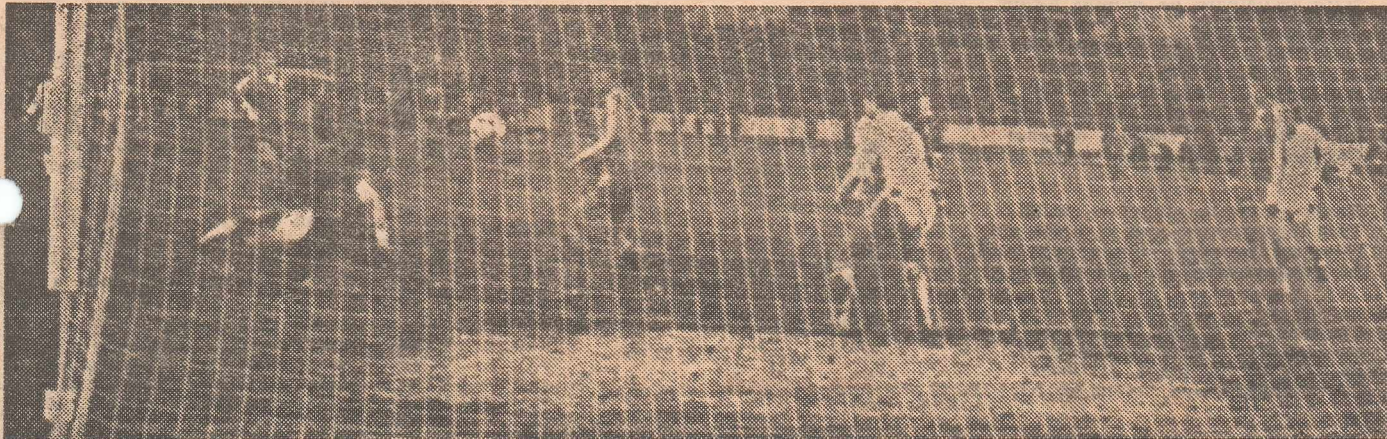

O echipă de reportaj a revistei „Flacăra” prezentă la Bratislava

SORIN POSTOLACHE

Golul calificării!

Toți fotoreporterii cehoslovaci s-au îngrămădit încă din primul minut al partidei în spatele porții lui Lung. Numai eu și cu Dragoș Neagu de la „Sportul” ne-am postat lângă Hruska, sperînd că băieții noștri vor înscrie. Și, spre marea noastră satisfacție, tricolorii au deschis scorul, prin Geolgău, din faza alăturată. A fost primul gol marcat de Geolgău pentru echipa națională, dar ce gol!

OVIDIU IOANIȚOIA

Superba consecvență

...Caut o idee, revista se pregătește de calendar, dar ideile vin, vai, imbulzite și neclare spre 3,30 dimineața! Și-atunci, mă hotărîsc să scriu, fie și în fugă, despre cel mai tîrziu și, azi, cel mai fericit selecționer din Europa. Despre Mircea Lucescu adică, ale cărui merite în obținerea acestei calificări, mă iau martori, sînt dintre cele mai mari. I-a fost ușor să-și ducă echipa la Paris? N-aș zice, atît pentru că adversarii lui (și ai noștri, desigur) au fost redutabili, campioana lumii en titre, una din fostele campioane ale Europei și, ca să fie tacimul complet, Suedia lui Strömberg, cît și pentru că drumul lui pînă la această mare izbîndă n-a fost totdeauna presărat cu flori. Destui l-au șicanat și, încă mai grav, l-au contestat, punîndu-i ideile la îndoială, deși aceste idei, cărora „Flacăra” le-a acordat totdeauna credit, sprijinindu-le și încurajîndu-le (însuși Lucescu a găsit, după meci, răgazul de a mulțumi revistei, pe care, spunea, a simțit-o mereu alături), izvorau dintr-o lucidă și competentă cunoaștere a realităților fotbalului românesc. Ce-a făcut, ca s-o scurtez. Lucescu? Întîi și întîi, poate că ordinea e mai degrabă întîmplătoare, l-a reconsiderat pe Bôlôni, jucător socotit de mulți, dintr-o prejudecată (Loți urmează să împlinească 31 de ani la 11 martie), ajuns la capătul puterilor. A contribuit, cu tact și finețe psihologică, la recuperarea lui Cămătaru, cel care, vă mai amintiți?, prinsese să se teamă de echipa națională! Crezînd în cel pe care i-a crescut, el i-a promovat și împotriva părerilor potrivnice, i-a menținut în familia tricolorilor pe Rednic (alături de Bôlôni, excelent la Bratislava), pe Andone, pe Klein și pe Gabor, întelegînd că ultimul, chiar dacă uneori capricios, face parte din acea categorie de jucători ce, tineri fiind, nu trebuie înlăturăți la primul eșec, ci cultivați cu grijă, cu migală. E tîrziu, dar se cuvine să adug că Iorgulescu e, și el, o „găselniță” a lui Lucescu, că reparația lui Negrilă nu înseamnă altceva, că ascensiunea lui Lung, portarul excepțional al ultimelor sezoane, cam tot acolo bate etc.

Nu cred că greșesc afirmînd, înainte de a merge la culcare, că superba consecvență a lui Lucescu (susținută și de imperturbabilul său secundant Mircea Rădulescu) reprezintă una din explicațiile calificării la Paris, o calificare în nici un fel întîmplătoare, ci pregătită temeinic și îndelung, ca o adevărată „campanie”. Pe săptămîna viitoare,

ANDREI PĂUNESCU

Carnet de junior

● Iubesc Craiova și jucătorii ei, dar la Bratislava Bôlôni mi s-a părut cel mai bun.

● Deși a realizat o mare performanță împreună cu echipa din care face parte, în avion Lung suferea vizibil pentru primirea primului gol în deplasare în aceste preliminarii. „Mor de necaz că l-am pînuit, dar e bine că ne-am calificat”.

● Vechi și puternic centru al vieții slovacilor și, firește, al limbii lor, miercuri, 30 noiembrie 1983, pe străzi,

Trei reporteri pe cont propriu

în holuri și în magazine, mai peste tot. Limba dominantă a fost limba română. Din cite aud în avion, 8000 de români au venit să susțină echipa

DUMITRU GRAUR

Gîndind fotbalul ca pe jocul de șah

Am spus-o în cîteva rînduri și adevărul a devenit aproape o axiomă: una dintre armele de bază ale echipei naționale a României este jocul său tactic excelent pus la punct, avînd la bază un studiu amănunțit asupra adversarului, lucru care face posibilă găsirea unor eficiente căi pentru impunerea forțelor proprii. Lucescu, cred, e pe cale să devină proverbial pentru „jocul de șah” pe care-l imaginează în ajunul fiecărei partide, el și colegul său, Mircea Rădulescu, nelăsînd la voia întîmplării nici cel mai mic amănunt în pregătirea tactică a jucătorilor. E și multă, foarte multă îndrăzneală în această gîndire surprinzătoare de matură pentru un antrenor de numai 38 de ani, care a găsit mereu neașteptate soluții pentru fiecare meci în parte, într-o campanie europeană în care nivelul jocurilor și al adversarilor au fost de cea mai mare dificultate. Amintiți-vă de acel „șah etern” de la Florența (0-0 cu campionii lumii), urmat de 1-0 la București, meci socotit drept „cel mai tacticizat” din întreaga istorie a echipei naționale. Amintiți-vă de 1-0 la Stockholm, cînd suedezii, la acea oră marii favoriți ai grupei, n-au apucat mai bine de o oră să înțeleagă ce joacă echipa României, în care Andone și Iorgulescu au fost stoperi, Ștefănescu în spatele lor, „libero”, iar Balaci a fost distribuit într-un rol

nou... Am pierdut cu Cehoslovacia, pe teren propriu, într-un moment cînd Havranek știa totul despre noi, iar noi mai nimic despre echipa lui! În Cipru, surprinzător pentru mulți, Muțescu (32 de ani) și Nicolae (23) au devenit titulari, iar mezinul Hagi (18) a intrat în joc în a doua repriză, toate nume noi într-o echipă deloc conservatoare. La Bratislava, însă,

Dacă în numărul trecut, — conform unor informații primite de unele persoane de la F.R.F. care nu aveau autoritate să vorbească în numele Federației — am pus la îndoială posibilitatea de a fi obiectivă a brigăzii de arbitri delegată să conducă meciul de la Bratislava, trebuie să recunoaștem că atît arbitrul de centru cit și ajutoarele sale de la linie s-au achitat satisfăcător de misiunea încredințată. Karol Palotai a arbitrat corect și autoritar, lăsînd cursivitate jocului și luînd decizii nepărtinitoare. Îi adresăm, în numele iubitorilor fotbalului românesc, calde felicitări și-i urăm mult succes în continuare.

Lucescu s-a întrecut pe sine! A revenit Iorgulescu, pe care mulți îl socoteau leșit din formă, Rednic a ajuns să joace mijlocas cu pronunțate sarcini ofensive, iar Negrilă l-a înlocuit cu succes pe postul de fundaș dreapta, în timp ce linia de atac a fost alcătuită din 3 virfuri veritabile (Geolgău, Cămătaru, Gabor), atuncî cînd toată lumea se aștepta să jucăm ca la Stockholm, adică „betonat”, cu doi stoperi și „libero” în spatele lor! Frantisek Havranek a mărturisit de-

noastră. Și au susținut-o. Mă uitam la steagurile tricolore roș-galbene-albastre și-mi venea să plîng de emoție: a doua zi, în țară urma sărbătoarea de la 1 Decembrie.

● Puține inscripții generale au purtat suporterii noștri. Multe, dintre care rețin două: „Sibiul e cu voi!” „Lugojenii doresc calificarea!”, sînt mai aproape de condiția de suflet a fiecăruia.

● Mircea Lucescu înclină să creadă că Lung e cel care are meritul principal al rezultatelor din deplasare; dar Lung fără golurile lui Bôlôni din meciurile cu Cipru și Italia și, fără golul lui Cămătaru din Suedia n-ar fi obținut decît jumătate din marea performanță.

altfel că el n-a știut, pînă în ultima clipă, ce are de gînd să „joc” Mircea Lucescu, variantele mult mai tîrîului său coleg fiind aproape imposibil de anticipat. Solicitat din toate părțile să comunice echipa probabilă, ori măcar pe cei 16 jucători care vor fi trecuți pe foaia de arbitraj (titularii, plus cele 5 rezerve), antrenorul nostru și-a rezervat dreptul de a rosti numele cerute pînă în ultima clipă, mai exact cu doar 15 minute înaintea fluierului arbitrului Palotai.

Un mic detaliu tactic: Klein l-a marcat pe Chaloupka, Rednic pe Stambacher, știut fiind că, astfel, al treilea mijlocas, Zelenski rămînea liber. Dar dacă acțiunea de atac începea de la fundașul dreapta Jakubec, Gabor avea sarcina să i se opună, în timp ce Geolgău încerca să ajungă la Zelenski; pe partea opusă, pornind de la fundașul Rada, Geolgău se opunea, iar Gabor trecea să-l marcheze pe același Zelenski. Cînd acest lucru nu era posibil, Bôlôni forma paravanul, tirgureșeanul fiind însărcinat să se opună în același timp oricărui atac frontal spre poarta lui Lung. Și așa mai departe...

Dacă e adevărat, așa cum se spune, că nici un meci nu seamănă cu altul, atunci echipa noastră și Mircea Lucescu au arătat că știu să gîndească fiecare partidă în parte, evoluînd tactic cu multe schimbări și inovații, surpriza adusă adversarilor valorînd enorm pe plan psihologic. Fără îndoială că a nu fi conservator pare un lucru de la sine înțeles, însă pentru asta e nevoie de multă îndrăzneală, de gîndire tîrî și spirit novator. Astăzi, una dintre armele cele mai redutabile ale tinerei echipe naționale a devenit jocul său tactic foarte bine gîndit. Lucescu, astfel, este un adevărat revoluționar în fotbalul românesc!

LUMEA CA LUME

Așchii

● Turlele minăstirii Putna nu par a fi decât ultimele pleoape ale ochilor închiși ai lui Ștefan cel Mare ● Ninsorea — regretul cerului că au plecat rindunele ● Repet: nu Manole s-a jertfit pentru cauza lucrării sale, ci Ana a fost jertfită ● Prin cădere în cap el nu a obținut șansa de a-i intra mai multe lucruri în cap ● Amintiri — proiecte carbonizate de focul realității ● Sinucigașii erei atomice sînt rugați să se rezume la propriile persoane ● S-a obținut dreptul la critică. Păcat că nu s-a obținut și obligația ca și cei criticați să se obișnuiască să îndrepte ce pot îndrepta ● Te iubesc atît de mult și mă simt atît de bine cu tine încît azi e duminica mea și mâine e duminica ta ● Moda e atît de captivantă, încît pînă și într-o galerie de gaz metan unii voiau să instaleze biogaz ● A plînge nu înseamnă neapărat a înțelege.

Meseriași

Voi încerca în rubrica „Lumea ca lume” să revin asupra unor subiecte pe care le-am mai tratat în aceeași rubrică în urmă cu ani. Mă voi referi la câteva situații din viața meseriașilor.

În toate domeniile e nevoie de meseriași. Fără meseriași instalațiile nu merg bine. Asta la nivelul fiecărei meserii, iar la nivel macrosocial aș putea spune că fără meseriași instalația cea mare a societății are de suferit. Nu se poate fără tărâni care să știe meserie, nu se poate fără muncitorii care să știe meserie, nu se poate fără cărturarii care să știe meserie. Nu se poate ca unii să facă treaba altora. Sigur că, se poate ca unii să facă treaba altora în anumite momente-limită. La incendiu — să zicem — într-un bloc, toată lumea pune mina să stingă focul, nu așteaptă doar pompierii de meserie. Meseriașii nu mai există în fața focului, dar chiar în abordarea unui incendiu — evident în scopul stingerii — fiecare îl va trata altfel: într-un fel lăcătușul, într-un fel crescătorul de oi, într-un fel poetul — amprenta meseriei se simte orice-ai face.

Trebuie, cred eu, cultivate adînc meseriașii. Am mai scris despre asta și nu mi se pare inutil să revin. Toți meseriașii sînt necesari în măsura în care știu meseria. Fiește că înțelegem bine că și între meserii există ierarhizări. Dar mai degrabă decât să ne preocupăm de stabilirea unor clasamente între meserii, cred că ar fi cazul să ne aplecăm spre justa înțelegere a practicii corecte și profunde a fiecărei meserii de către fiecare om care și-a ales-o. În acest fel s-ar evita busculadele sinistre de la facultăți și s-ar umple întregul spațiu social și economic de pretendenți doritori să se afirme în meseria de care e nevoie. Oricum față de acum 20 de ani, situația morală a celui care s-a apucat de-o meserie mai puțin lustruită nu mai e atît de jenantă. A ajuns iar o meserie nobilă ciobănitul. Ciobanii din Sălăje, Tilișca, Poiana, Jina, Răsinari, Valdeeni, Polovragi, din satele Branului, din puținele sate cu ciobani ale Apusenilor, din Banat și din Zarand au redevenit meseriași de bază. A redevenit o meserie să fii căruțaș, nu doar să te urci pe capra căruței să dai cu biciul în cal, dar să crești calul, să-l faci bun de muncă — și astăzi o căruță cu cal ajunge să coste 100.000 de lei. Ce-i asta? Nu-i nimic. O intrare pe făgașul normal al lucrurilor. Numai așa se poate ca fiecare om să fie necesar.

Ideea uneori destul de răspîndită în epocă dacă e să ne referim la ce gîndeam noi acum cîțiva ani — 2-3 ani, ce să mai lungim vorba — că automatizarea și mecanizarea vor înlocui oamenii, nu se dovedește valabilă în toate cazurile. Iată, se dovedește că mai ușor putem procura combustibil care crește în fiecare an pentru o mașină divină care se numește cal și anume, mai ușor putem procura fin decât benzină din niște rezervoare ale planetei care nu se improspătează în fiecare an. Fiește, mecanizarea și automatizarea au rolul lor în marile zone de vîrf ale dezvoltării economice. Dar cum imi spunea mie tanti Matilda într-o confesiune care m-a emoționat, cu privire la anul 2000: „abia aștept să vină anul 2000 și să vedem omul cu capul mare și fără nici un fel de intestine”. Nu cred că ar fi frumos, dragă tanti Matilda, nu poate fi frumos un om diferit în mod esențial de imaginea omului de cînd e el pe pămînt. Omul e frumos în urîșenia lui relativă. Sigur că putem inventa o alifie anti-rid care să nu dea voie femeilor să

pară bătrîne decât în preția morții. Dar dacă ele sînt bătrîne, problema nu se rezolvă în fond. Totul e să le facem viața mai ușoară, mai normală. Noi, bărbații, să nu le îmbătrînim prea repede cu nebunia noastră și atunci alifia anti-rid va fi viața pe care le-o oferim.

zăm toate necazurile și să le parcurgem deși le-au reparcurși și generațiile anterioare, aceasta este chiar frumusețea vieții, că nu există propriu-zis consecință decât în măsura în care o retrăiești și tu și ajungi la concluzia că ești un unicat greu de înțeles.

În subtext că el este cam singur în zona din care l-am chemat. Lui meseria nu l-o poate lua nimeni. Un meseriaș nu are nevoie să-ți tot ceară permisiunea de a-și exercita meseria, el și-o exercită. El cărămizii îi spune cărămidă, ușii îi spune ușă, șanțului — șanț și vieții — viață avînd totodată și bani buni pentru că în același timp îi spune și muncii — muncă.

Nu vi se pare curios că mă refer la lucruri atît de la îndemînă? Cred că uneori este nevoie să ne reamintim fiorul esențial al noțiunilor. Prea s-au deteriorat cuvintele în uzul repetat al zilei.

Săptămîna aceasta am jucat meciul decisiv cu Cehoslovacia. La loturile naționale este un doctor — nu-l cunosc — se numește, din cite știu, Florin Brătîlă. A recuperat pe mulți dintre fotbalistii români înaintea unor bătălii decisive. Situația devenind normală noi am uitat că el a făcut și ni s-a părut că situația jucătorilor din lot a devenit normală nu prin strădania unui colectiv de doctori între care și doctorul Florin Brătîlă, ci prin ploii musonice care au căzut într-o anumită parte a lumii în aceeași perioadă.

Este cazul să spun acum că lipsește din echipa națională Balaci — și pentru că are probleme medicale. N-ar fi fost bun Balaci, cel din forma de vîrf? Ia gîndiți-vă puțin. Sigur că dumneavoastră veți avea o gîndire la incoput puțin blazată de înțelegere, că nu l-ați mai văzut de mult pe Balaci, despre jucătorul Balaci cel care nu joacă bine acum, dar nu despre acela e vorba. E vorba despre cel foarte bun, dacă acela ar juca.

Fu aș fi mai liniștit dacă am avea rezervă de portar pe Moraru, cel care a jucat extraordinar la Hamburg. Cu aceasta mă mențin mai în apele mele, mai mult sau mai puțin teritoriale, dar uite că e nevoie ca toți să-și facă meseria. Medicul lotului național și-a făcut-o cu prisosință în atîtea rînduri. A vorbit cîteva vîredată despre rolul lui măcar cit s-a vorbit despre rolul unui tușier care ne-a îngelat sau măcar decât s-a vorbit despre un jucător care trebuie transferat de colo-colo? Florin Brătîlă este cel mai bun „tușier” al echipei naționale. Fără un asemenea „tușier” ne mîncau lupii din cateaua prost servită în atîtea alte ocazii anterioare jucătorilor noștri. Și dacă e vorba de transferuri de jucători, el transferă jucătorul din starea de neputință în starea de posibilitate de exprimare. Dar uite că uităm meseriașii. Prea des uităm meseriașii.

Imi propun să nu uit meseriașii. Eu însumi am o meserie. Poate că sînt părintor, de-ala vorbese, pentru că am o meserie, dar cred într-o societate a valorilor exprimate prin buni meseriași. Și aici să ne întoarcem la o idee pe care a spus-o și astă vară tovarășul Nicolae Ceaușescu: buni meseriași trebuie să fie meruți înarmați cu o conștiință înalțată. Nîmic mai adevărat. Așa este. Un om care știe meserie va putea mai ușor să aibă conștiință revoluționară. Conștiința revoluționară nu începe cu meseria, ci o actualizează, o pune în valoare, o asază la locul cuvenit în colectivitatea în folosul căreia s-a înfăptuit și se înfăptuiește revoluția. O lume cu ciobani buni, cu oțelari buni, cu activiști buni, cu elevi sirguincioși, cu aviatori care știu să nu prăbușească avionul la primul zbor, cu buni meseriași în serviciile către populație, cu pompieri buni, cu gazetari buni, cu șoferi buni, cu brutari buni, tu strungari buni, cu medici buni, cu ingineri buni, cu arhitecți buni, cu plasticieni buni și mai ales cu făcătorii de oameni — cu dascăli buni —, este tot ce-și poate dori o adevărată conștiință revoluționară.

Încă o dată: pe niște oameni de sine stătători, buni cunoscători ai meseriilor, conștiința revoluționară se asază ca altou pe pomul sănătos.

Din această perspectivă vom mai încerca în rîndurile noastre să stăruim asupra problemei meseriașilor.

ADRIAN PAUNESCU ■

Colind de pace

Să miroasă-a pace și a sărbătoare
Și-a ninsorî căzute într-un fagur sfînt,
Să se simtă-acasă, omul, fiecare,
În intimitatea-ntregului pămînt.

Mare sărbătoare mare, noi vom face
Mare sărbătoare pe pămînt trăind
Haideți să mai credem c-o să fie pace
Haideți să mai credem în acest colind.

Drumul către viață greu de tot găsindu-l
Nu uităm de viața care se jertfi
Pe reduta lumii ridicăm colindul
Ridicăm colindul pentru morți și vii.

Pacea ca lumina lumii se arată
Vine-ntrebătoare, cînd și norii vin,
Întră pe fereastră, simplu îmbrăcată,
În ștergere albe din fișii de in.

Crește pacea-n casă, blîndă stă la masă,
Pacea nu ia pîinea bieților copii,
Pacea e curată, pacea e sfîoasă,
Pacea din privirea mamei se ivi.

Pace, pacea noastră, fil pe vecl a noastră,
Și hipnotizează fiarele urlînd,
Ni te înrămează-n ușă și-n fereastră
Fă lumină-n casă și în creier — gînd.

Mare sărbătoare mare, noi vom face
Colindăm cu steaua pentru-a noastră stea,
Colindăm de viață, colindăm de pace
Anul care vine pace să ne dea.

Peste vremi strămoșii noștri să tresară
Cînd se-aud nepoții roșii la urechi,
Grii să fie-n țară, pace la hotară,
Anul nou să ningă cît toți anii vechi.

Vă lăsăm cu bine, mergem mai departe.
Anul trece grabnic, clipele îl mor,
Dincolo de viață, dincolo de moarte,
Ne așteaptă toțuși veacul viitor.

Minzul

Lîngă calul glorios
Ce-l avea în șa pe Vodă,
Se afla un minz neprins
Nici în imn și nici în odă.

Era fraged și frumos
Obosit de-atîta cale
Credincios înții și-nții
Calului Măriei Sale.

Cînd bătrînul cal s-a stîns
Într-o mare bălăie
Minzu-a vrut ca de folos
Voievodului să-i fie.

Sigur că se poate și așa, să automatizăm în propria noastră gospodărie totul dar unde mai e plăcerea de-a te simți gospodar?! Sigur că poate cineva minca în locul nostru, sigur că poate cineva munci în locul nostru, sigur că poate cineva visa în locul nostru, dar omește este exact invers. Să ne aș-

Și-a venit la el sfîos
Dar trăind pe vitejește
Voievodul n-a simțit
Că sub șa alî cal trăiește.

Un alî minz pe lîngă cal
Pregătit întotdeauna
Bătălii fără sfîrșit
Cai și minji urmînd intruna.

Doar în ziua fără zi,
Ce-și gătea a moarte prinzul
Voievodul a văzut
Numai calul, nu și minzul.

A dat calul la păseut
Și la grajduri șaua ruptă
Și-a plecat pe jos senin
Către cea din urmă luptă.

La eiți cai s-au prăpădit
Odihnească-i dulce somnul
Astăzi voi muri și eu
A suris spre grajduri Domnul.

De inimă

Venim, mai venim înc'odată
Pe vatră fierbînte e talpa
Și clopotul nostru să bată
Unirea cea Mare la Alba.

Un vis să ne poarte prin viață
Și pașii-n Ardeal să ne-ndrume
Să ni se arate martirii
Cu nume și fără de nume.

Prin faptele noastre de jertfă,
Prin tot ce trăim și ne doare
Cu toate problemele sale,
Din nou România e mare.

Întoarcem privirea spre cerul
Bolnav de culoarea albastră
Aflăm și cîntăm adevărul
La Alba e inima noastră.

Ne fie mereu libertatea
Frăție, dreptate și pace
Și redeșteptarea ca țară
Cu mîinile noastre-o vom face.

Aceiași sînt mama și tata,
Aceleași sînt graiul și slova,
Prin noi se unesc pe veclie
Muntenia, Ardealul, Moldova.

Să fim, să rămînem de-a pururi
Puterea roș-galben-albastră
Și să nu uităm niciodată:
La Alba e inima noastră.

Iată, așadar, că e nevoie de meserii, iată, așadar, că meseriași încep să simtă asta. Am chemat eu un meseriaș să-mi repare ceva și m-a aminat — a venit, s-a uitat și m-a aminat 3 zile. Dar nu m-a aminat 3 zile pentru că avea treabă, ci pentru a-mi arăta în mod implicit cîtă nevoie am eu de el și pentru a-mi spune

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, casa poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Cornel Nistorescu — 26 00, Ion D. Goia — 25 66); secția cultură-învîțămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu — 14 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marșa Nedelea, Emanuel Valeriu — 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu, Alexandru Șerban — 21 30); audiențe — 25 58; sector știință-istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbus, Lionel Nitescu, Cici Iordache-Adam — 25 66); secția urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanitoaia, Oprea Georgescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan — 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera — 14 53, Dan Birlădeanu, Constantin Dragomir, Dumitru Graur, Radu G. Teșosu — 21 23, Mircea Popp — 25 69, 20 72, Vasile Minecan — 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, secretar responsabil de redacție, Alexandru Păsărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu — 20 36); secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 1 1226, București, strada 13 Decembrie

Redactor-șef: ADRIAN PAUNESCU